

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 44 K, za pol leta 22 K, za četrt leta 11 K, za en mesec 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterskopne petiti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Po Idrijski volitvi.

Iz Idrije, 10. marca.

Deželnozbornske volitve so torej končane. Trobojnica, ki je ponosno zavijala raz stolp mestne hiše, nam priča, da je bilo poslanstvo klerikalca Arkota samo nelepa epizoda v zgodovini idrijskega mesta.

Vsled tega pustino rekrimacije o pretekli dobi, skrbimo raje za sedanjost in prihodnost! Ravno minole volitve so pokazale, da črni zmaj tudi v Idriji še ni strt, ampak še v precejšnji moči, in da mu v tej generaciji še tudi ni moči do živega. Premagan je sicer, pa ne še uničen. Klerikalci imajo na svoji strani najbolj zanesljive ljudi: tiste, ki se vsled svoje duševne omejenosti ter vsled telesne in duševne oslabelosti boje pekla, in pa tiste, ki so jim na ta ali oni način pripomogli do kruha.

Med prve je prištevati s častnimi izjemami skoro vse penzioniste. Kakor hitro rudar ali kak drug eraričen uslužbenec stopi v pokoj, zapade klerikalizmu. Medtedenskim mašam in vsakovrstnim božjim službam dajejo ti glavni kontingent. Kadar koli zapoje cerkveni zvon, začno lesti iz vseh strani kakor polnočni duhovi iz svojih grobov. Kaj, takega moža ne bi volil, ki mi ga priporoča »gospod«, ki vsak dan poslušam njegovo mašo?! In pa zadnja ura; če bo takrat »gospod« dober zame, zakaj bi mi ne bil pri volitvah. To so misli večine penzionistov, ki jih vedejo v klerikalni tabor, da ne upoštevamo vpliva še bolj omejenih zakonskih boljših polovic. Ti reveži ne pomislijo, da je Krist dejal: »Moje kraljestvo ni od tega sveta; da bi torej »gospodje«, ako hočejo biti njegovi namestniki na zemlji, morali imeti ves drug posel kakor pa agitirati ter sejati sovraštvo in preprič!

Toda ni naš namen delati pridig gluhim ušesom. Da se o prihodnjih generacijah ne bo moglo pisati tako žalostno, tu bode treba zastaviti lopato; ledine, ki še ni izorana, je dosti; neizmerno delo še čaka slovenske inteligence; mnogo posla je še za šole, izobraževalna društva, javne knjižnice, čitalnice itd. Klerikalizem se ne bode vzdržal, ker so njegove pozicije nevzdržljive: splošna izobrazba bode vplivala nanj kakor sonce na jutranjo meglo.

Druge kategorije klerikalnih pristašev, namreč onih, ki imajo prepričanje zavito v dobičkariji, bi niti

ne omenjali, če bi se v Idriji ne bil upeljal sistem, ki je vreden vse graje. Službe po rudniških pisarnah in takozvane »lažje službe« pri rudniku, so postale takorekoč privilegij klerikalcev, nekako posestno stanje. Za starega Idričana je služba v rudniški pisarni naravnost — ideal. In stori ti vse, tudi svoje prepričanje ti menja, če ne gre drugače, samo da pomore svojemu fantu do tega kruha. Vsled tega niso redki slučaj, da se družinski oče, ki je bil vedno član kakega naprednega društva, ali vsaj ni bil klerikalnega mišljenja, vpiše v katoliško družbo ali klerikalni konsum, ko se njegov sina bliža svojemu 14. letu in mu je treba iskati službe; kajti ta navada se je v Idriji že naravnost ukoreninila, da ne dobiš pisarniškega mesta, ako ti Oswaldov in dekanov štab ne da svojega blagoslova. Častno izjemo dela samo ena rudniška pisarna, drugod so pa neklerikalni pisarji prave bele vrane. Nočemo preiskovati, kdo je vzrok tem nevzdržljivim razmeram, konstatujemo samo suho dejstvo, povili smo v tiskano besedo splošno ljudsko mnenje v Idriji. Ti fantiči so seveda hvaležni, in ker jih ravno obdaja nimbus c. kr. rudniških pisarjev, najporabnejši agitatorji za klerikalno stranko. Ravno pri zadnjih volitvah si zadel ob te petelinčke, kamor si se obrnil. Prejšnje dneve so imeli biro pri Oswaldu — temu tudi sicer redno reportirajo vse važnejše dogodke po mestu in pisarnah — na dan volitve pa v Nagodetovem stanovanju. Kaj bi neki porekel, magistratni ravnatelj Vončina v Ljubljani, če bi vedel, da se to godi v hiši, ki je po eni polovici last njegove gospe soproge. — Sploh se pri nas dela klerikalna politika ponajveč po rudniških pisarnah. O tem se je sicer že mnogo pisalo, pa brez uspeha; morda se posreči sedanjemu g. rudniškemu nadsvetniku, ki ga hvalijo kot energičnega moža, da napravi red tudi v tem oziru. Naj imavsak svoje prepričanje, ne spodobi se pa, da bi kdo svojo namišljeno oblast izrabljal v politične namene. Ta zistem se mora zlomiti, pa naj velja kar hoče! Naj se ne misli, da smo hoteli koga denuncirati s temi besedami, zahtevamo le stroge objektivnosti. Če pa vse to ne bode pomagalo, bomo jeli navajati posamezne slučaje. Kakor smo že uvodom poudarjali, so klerikalci v Idriji še precej močni; vendar se moramo čuditi, kako so mogli pri ožji volitvi napredovati kar za

12 glasov. Da bi bili narodno-napredni stranki vzeli kak glas, je neverjetno, ker smo se že pri prvi volitvi popolnoma izkristalizirali izgubivši vse omahljivce, — s temi smo računali na 150 glasov, dočim smo jih dobili le 121, — pridobiti so mogli le od socialnih demokratov. To se da razlagati le na ta način, da so pri prvi volitvi socialni demokratje vsled vzorne agitacije združili za svojega kandidata omahljivce vseh treh strank, dočim jim je pri ožji volitvi odpadlo najvplivnejše agitačno sredstvo: delavci za delavskega kandidata. Pravi socialni demokratje pa so tudi pri ožji volitvi pokazali vzorno disciplino ter s tem dokumentirali, da so ravno tako dobri zavezniki kakor nevarni nasprotniki.

Minola volitev je vnovič izpričala moč napredne ideje v Idriji, vsa nasprotstva med naprednima strankama so bila v hipu pozabljena, ko je bilo treba nastopiti proti skupnemu sovražniku. Ko se je razglasila vest o naši zmagi, je zavladala po cellem mestu splošna navdušenost. Kamor si prišel, povsod so se veselili našega uspeha. Klerikalci pa so se poskrili v svoje broge; kar jih je ravno moralo na cesto, so se držali kakor politični kužli, le tu pa tam je kak klerikalni pobič malo zabeskal. Predno končujemo, izrekamo našim vrlim volilem in drugim pristase, ki so vsak po svojih močeh pripomogli do zmage, najprisrčnejšo zahvalo in pohvalo. Bodite najiskrenejše zahvaljeni vi, napredni veterani, ki ste vkljub svoji starosti ostali še čili na duhu in zvesti svojemu v trdem življenju ustvarjenemu naprednemu prepričanju!

Stranka zre s ponosom na Vas! Boj je torej dobojevan. Na novo izvoljenem poslanecu pa bode, da ne bode zastoj upi naprednega idrijskega prebivalstva, da se ne bodo stopile v nič nade naprednega slovenskega učiteljstva!

Saniranje deželnih financ.

Dunaj, 11. marca. V današnji seji tozadavne enquete je govoril prvi štajerski deželni odbornik dr. Link, ki je dokazoval, da je Štajerska navzlic izvrstni upravi zabredla v neugoden finančni položaj. Spojitev finančne pomoči z upravno reformo ni mogoča. Edina rešitev bi bile državne dotacije, in sicer bi naj država v določenem razmerju ne prispevala le za šolstvo, temuč tudi za deželno kul-

turo, humaniteto in zdravstvo. Vsekakor pa je potrebno, da prevzame država najmanj polovico plač za ljudsko-šolsko učiteljstvo. — Poslanec dr. Ploj je izjavil, da bi s prepustitvijo davka na žganje bilo deželam za prvo silo, in sicer začasno pomagano. Definitivno saniranje pa je mogoče le tedaj, ako se prepuste deželam realni davki (zemljišeni in hišni davki). V nadomestilo državi se naj izpopolnijo dohodninski in dedinski davki. Obenem bi se naj uredile in zvišale doklade k državnim pridobninam.

Moravsko vseučiliščno vprašanje.

Dunaj, 11. marca. Pri razpravi o proračunu naučnega ministrstva v proračunskem odseku bodo Čehi in Nemci zopet razvili zahteve po ustanovitvi svojega vseučilišča na Moravskem. Baje so češki voditelji že pritrdili predlogu, da se češko vseučilišče za sedaj ustanovi v Kromerizu, nemško pa v Brnu.

Pred otvoritvijo hrvaškega sabora.

Zagreb, 11. marca. Po dolgotrajni konferenci je sklenila hrvaško-srbska koalicija, da bodo njeni poslanci pri otvoritvi sabora popolnoma mirni, toda proti banu Rauchu, ki je dolžil koalicijo antidinastične gonje, napravi koalicija dalekosežnejše korake, kakor jih je storila proti Rakodezayju. Ali se izvolijo delegatje v ogrski parlament, kakor tudi vsi nadaljnji koraki so odvisni od vsebine kraljevega reskripta, s katerim se odpravi sabor. Ako bi ban Rauch ostal še nadalje na svojem mestu, smatrala bo to koalicija za odpravo ustave. Isto bi se tudi zgodilo, ako bi se deželni zbor odgodil za daljši čas. Deputacija se ne odpošlje, da bi pripeljala bana v sabor kot kraljevega komisarja. Starčevićanci položijo na mizo obtožbo proti banu, a razpravljalo se o njej ne bo, ker se sabor takoj odgodi.

Vsled odstopa dr. Franka se posvetuje Starčevićeva stranka glede fuzije s hrvaško stranko prava (nekdanjimi domovinaši). Nova skupina bi imela v saboru 46 poslancev.

Dr. Wekerle in baron Rauch.

Budimpešta, 11. marca. V današnji seji ogrskega državnega zbora je neki poslanec neodvisne

stranke interpeliral vlado, ali res namerava z ozirom na razmere na Hrvaškem poseči po izrednih sredstvih. Ministrski predsednik dr. Wekerle je odgovorjal, da je zavladalo napadno mnenje, da hrvaški ban potrebuje v hrvaškem saboru večine, ako hoče parlamentarno vladati. Ogrska vlada stoji strogo na stališču nagodbe iz leta 1868. Narodne in jezikovne pravice Hrvaške, ki so utemeljene v nagodbi, hoče ogrska vlada spoštovati. Obljube, ki jih je dala ogrska vlada v političnem in gospodarskem oziru, bo brezpogojno in pod vsakimi pogoji tudi izpolnila. Več pa ogrska vlada ne stori. Posebno pa se ne odpoje svoji pravici, da imenuje kralj hrvaškega bana na predlog ogrske vlade brez ozira na kako večino v saboru. Sedanji ban je bil imenovan popolnoma na zakonit način ter bo tudi ostal toliko časa na svojem mestu, dokler zasleduje politiko sporazumno z ogrsko vlado. Ban je ekspozent naše vlade na Hrvaškem; ni le zastopnik naše politike, temuč dopolnilni del njen. Ban poskusi s politiko sporazumljenja. Ako se mu to posreči ali ne, delal bo z zakonitimi sredstvi. Ako pa bi se primerili izgredi, ki bi spravljali v nevarnost državno ali osebno varnost, ne bo se ban sporazumno z nami bal izrednih sredstev.

Nova železnična zveza na Balkanu.

Belgrad, 11. marca. Srbski poslanik v Carigradu je zahteval od turške vlade koncesijo za zvezo pri Medaru s srbsko železnico. Ta zahteva se opira na srbsko-turško avstrijsko-ogrsko konvencijo iz leta 1883. Ako turška vlada podeli koncesijo, zgradi Srbija 170 km dolgo železnico, ki bo glavni del projektovalne železnice Dunava - Adrija. Za zgradbo turške proge se je že ustanovil inozemski konzorcij.

Sofija, 11. marca. Bivši bolgarski minister dr. Genedijev se mudi sedaj v politični misiji v Petrogradu, odkoder gre na Dunaj in v druge evropske prestolnice. Njegova misija se tiče v prvi vrsti zgradbe balkanskih železnic.

Rim, 11. marca. V zbornici je večeraj poslanec Barzilai zelo ostro interpeliral vlado zaradi znane izjave, ki jo je podal minister baron Aehrenthal v delegacijah o projektovani avstro-ogrski železnici Uvac-Mitrovica. — Danes je

LISTEK.

Ljubezen Končanove Klare.

(Dalje.)

XVII.

Klarica je imela trdni namen, da takoj razodene svojo skrivnost Hrastu, čim se vrne domov. Toda tega namena ni mogla izvršiti. Tatinski lovec so zadržali Hrasta do pozne noči doma, naslednje jutro pa je moral navse zgodaj iti v Ljubljano, da pred sodiščem priča zoper zajete tatinske lovece, ki so bili v boju z gozdnimi pazniki enega ubili, drugega pa ranili.

Tako je Klarica imela zopet nekaj odloga. Rada bi bila porabila ta čas, da zbere svoje misli in se pripravi za svojo izpoved možu, toda ni ji bilo mogoče. Vsled prevelike razdraženosti njenih živcev ni mogla najti niti trenutka pokoja, ni mogla nobene misli izpusti do konca, ni mogla zasnovati nobenega načrta za name-ravano razodetje. Poskusila se je razvedriti z raznimi gospodinjskimi opravili, a ni šlo; poskusila je pregnati čas in mučne svoje misli s čitanjem, a knjiga ji je padla iz rok, še predno je dočitala prvo stran.

Najlaglje ji je še bilo na malem vrtu, ležečem kraj gradu. Tam je bila klop, na kateri je presanjala že marsikako uro, in tja je pobegnila

tudi ta dan ter ostala tamkaj, dokler se ni začelo mračiti.

Pomladanski hlad jo je pregnal s klopi. Počasi je korakala proti grajskemu vходу, a ko je stopila čez prag, je naletela na markija in na gozdnega čuvaja Jurja. Oba sta imela na ramah puške in sta se odpravljala na celonočni izlet, zasledovat lovske tatove, s katerimi se je bil prejšnjo noč Hrast s svojimi pomagači tako uspešno boril.

Ko je markij zagledal Klarico, je obstal. Prišel je bil že dopolne iskati Klarico, da se ji zahvali za veliko dobroto, izkazano njegovemu otroku, a ni mogel priti do nje. Zdaj jo je ustavil ravno ko je hotela hitro smukniti v svoje stanovanje. Velel je pazniku Jurju, naj gre naprej in se obrni potem h Klarici.

»Nekaj bi rad z vami govoril, gospa,« je dejal spoštljivo. »Iskal sem vas že dopolne; dovolite mi zdaj, da vstopim pri vas.«

Klarica ni mogla drugače, kakor da je odprla vrata in povabila markija naj vstopi.

V sobi je bilo že precej temno in okna so bila odprta. Klarica jih je hotela najprej zapreti, a si je premislila, češ, če jih zapre, mora užgati luč in kdo ve, kdaj se potem markij odstrani.

»Kaj želite od mene, gospod markij,« je vprašala Klarica. Ponudila je markiju pač stol, a ker je sama stala, se tudi markij ni usedel.

»Klarica — dovolite mi nekaj trenutkov — jaz moram na vsak način z vami govoriti.«

»Mislim, da sva si vse, prav vse povedala,« je menila Klarica hladno in skoro neprijazno, ker je slutila, s kakim namenom ji je markij sedel v stanovanje. Misli si je: »Silil me bo in mi prigovarjal, naj molčim in naj ostanem,« in bala se je tega, ker se je že itak težko pripravljala na usodni razgovor z možem in na ločitev za vedno. S trdim glasom je dostavila: »Povejte hitro, kar mi imate povedati; ne bi rada, da bi naju zalotil moj mož, ki se mora vsak čas vrniti iz Ljubljane.«

»Hrast se vrne šele jutri,« je dejal markij, »in zato lahko v miru govoriva. Torej, prosim vas Klarica, poslušajte me. Jaz ne morem in ne morem verjeti, da je to, kar ste mi oni dan povedali v gozdu, vaša zadnja beseda. Ne morem in nečem.«

»Zakaj ne?«

»Ker sva se od tedaj oba premenila in se drug drugemu približala. Jaz nisem več to, kar sem bil poprej, in tudi vi niste več to, kar ste bili.«

»Ne razumem vas, gospod markij. Kaj hočete reči s temi tajinstvenimi besedami?«

Nehote je Klarica sedla in markij je storil istotako.

»Razumeli me bode, če vam rečem, da je naju predruščila bolezen mojega sinka. Mene gotovo. Vzrasel sem v krogih, kjer mladi možje nimajo smisla za rodbinsko živ-

ljenje, niti posebnega nagnenja za otroke. Človek teh krogov se oženi, da ohrani svoj rod in da ima postavnega dediča svojega imena in svojega imetja. Dokler ni Charles na smrt obolel, se res nisem zavedal, kaj je to oče. Charles mi ni bil nič več kakor kaka igrača. O ljubezni niti sledu. Šele, ko sem ga videl na smrtni postelji, se je vzdudila v meni zavest, da sem njegov oče in spoznal sem šele zdaj, kaj je očetovstvo. Šele, ko se mi je začelo krčiti srce, šele ko sem začutil v svoji duši bolelo, da ga izgubim, sem prišel do spoznanja, da ga ljubim. To je provzročilo v meni popolno premembo. Oče sem, Klarica, to se pravi v tem slučaju, nov človek, resen človek. Ta markij d' Auverville, ki zdaj govori z vami, nima ničesar skupnega s tistim, ki vas je začutil v gozdu nadlegoval s svojimi brezstidnimi ponudbami.«

»In v čem sem se jaz predruščila,« je vprašala Klarica.

»V enem oziru ste se predruščili tudi vi, vsaj v mojih očeh. Zame ste zdaj vzor plemenitosti in popolnosti, zame ste vzvišeno bitje, zame ste posebljena požrtvovalnost. Vi ste čuvali in oskrbovali mojega otroka. Z nadčloveškim heroizmom ste bdeli nad njim, sami sebe ste postavljali v smrtno nevarnost, in rešili ste otroka tistemu, ki vas je žalil v vaših najsvetejših čuvstvih. In danes sem prišel k vam, ne da se vam zahvalim, ker zahvaljevanje za vašo požrtvovalnost bi bilo zmanjševanje

vaših zaslug, marveč da vas prosim odpuščanja za to, kar sem se v svoji nizkotnosti drznil izpregovoriti oni dan v gozdu.«

Molče je Klarica položila svojo roko v markijevo roko in mirno je trpela, da ji je roko poljubljala.

»Kar ste takrat govorili v gozdu, to je pozabljeno in izbrisano iz spomina,« je po dolgem molku rekla s tihim glasom, »ali kar sem jaz takrat govorila in priznala, to se ne da pozabiti in izbrisati iz spomina. Priznala sem vam, da vas ljubim. Priznala sem to pač le v svoji užaljenosti, ali priznala sem resnico. Tudi ko bi vi na to pozabili, jaz tega ne pozabim in zato mi tod ni obstanke.«

»Kaj mislite še vedno na odhod, Klarica? Nikar. Prosim vas, ne odidite; prosim vas, ostanite tu. Ostanite iz ljubezni do mojega otroka, ki ste mu rešili življenje.«

»Ni mogoče, ni mogoče,« je dihnila Klarica. »Nepošteno bi ravnala napram svojemu možu. Sram me je, da sem toliko mesecev živela v laži; zadnji čas je, da izgine iz mojega življenja vse, kar ni odkritosrčnega, da se bom mogla zopet smatrati za dostojno ženo.«

Markij je na vse načine prigovarjal Klarici, naj opusti svoj namen in naj ostane. Našel je nebroj pretvez, dokazov in argumentov, ki jih je spretno uporabil in na katere mu Klarica sploh ni mogla ničesar odgovoriti, a omehčati je ni mogel.

(Dalje prihodnj.)

minister Tittoni odgovarjal na interpelacijo. Tittoni je povedal, da ga je baron Aehrenthal o projektu obvestil, preden je o stvari govoril v delegacijah. Berolinska pogodba daje Avstro-Ogrski pravico, graditi železnice po sandžaku Novi pazar. Italija ne more storiti nič drugega, kakor da se zavaruje proti železničnemu monopolu, ako bi si hotela kaj takega svojiti Avstro-Ogrska glede gradnje železnic. Kakor sme Avstro-Ogrska graditi za svojo trgovino pripravnije železnice, tako si hočejo tudi Italija in balkanske države lastiti pravico, da tudi grade sebi potrebne železnice.

Novo prusko nasilje proti Poljakom.

Berolin, 11. marca. Pruska vlada pripravlja nov zakonski načrt, s katerim bi bilo poljskim bankam zabranjeno parcelirati večja posestva brez oblastvenega dovoljenja. Tudi zemljiškopravniško razkosana posestva, ako so še pod skupnim gospodarstvom, bi spadala pod določbe novega zakona.

Kmečki nemiri na Rumunskem.

Bukarešt, 11. marca. Nemiri med kmetovalci se čimdalje bolj širijo. Puntarji napadajo razna veleposvestva in njih upravitelje, ki so večinoma Bolgari. Puntarji so nalepili po brzojavnih drogih pisane pozive: »Bratje, pozor! Vzdignimo se vsi ter postreljajmo malopridne Bolgare! Zažigati ne smemo, ker nas sicer polove in postreljajo!« — V Patru so umorili župana Giroka. V Sibiju so kmetje zasedli graščinsko posestvo, toda pred huzarji so se takoj umaknili. Vsi rezervni častniki so dobili pozive, naj bodo pripravljeni, ako jih pokličejo pod orožje.

Ločeni zakoni na Francoskem se razveljavijo.

Pariz, 11. marca. Senat je sprejel z veliko večino zakonski načrt, vsled katerega morejo zakonski po triletni ločitvi »od mize in postelje« zahtevati popolno razveljavljanje zakona.

Dopisi.

Iz Žirov. Ker se je vsled notice »Iz Žirov« v »Slovenskem Narodu« od dne 24. svečana govorilo pri nas, da je oni neznanec, ki je dal prečrtati na glasovnici ime kmečkega kandidata g. Premiersteina in dal napisati klerikalnega, — Franc Strel, sodavčar in posestnik v Zireh in ker je pa nas več volilcev g. Premiersteina šlo skupaj na volišče, in je bil med nami tudi g. Franc Strel, ki je imel na glasovnici napisanega omenjenega gospoda kandidata kmečke stranke, kar se absolutno ni moglo prenesti med tem časom, zato si štejemo v svojo dolžnost, kar najodločnejše zavrniti podobne govorice o našem vrlem pristašu g. Francu Strelu, posestniku v Zireh, ker on tega ni storil, ampak je volil tako kakor mi, to je gospoda Premiersteina.

Več volilcev.

Iz Št. Jerneja. I. rod. sestanek v Št. Jerneju dne 8. marca se je obnesel jako imenitno. Vabilom šol. vod. se je toliko ljudi odzvalo, da je bila velika šolska soba pretisna. — Po običajnem načinu je pozdravil nadučitelj K. Trost navzoče starše ter jim v poljudni besedi razložil namen rodit. sestankov. G. okr. šol. nadzornik Lj. Stiasny je ob vzgledu kmetskim poslušalcem primernege prostega predavanja obravnaval temo: »O strahovanju otrok«. — Nič manj zanimivi sta bili ostali točki s skioptičnimi slikami. Priznati se mora, da je nadučitelj K. Trost s pravi razumom in ravnanjem za p. danih razmerah sestavil kaj zanimivo besedilo k skioptičnim slikam »Turki pred Dunajem.« Istotako je g. nadzornik prednašal z živo besedo potovanje v Carigrad. Ker je g. nadzornik potoval v resnici po kazanih mestih, je tedaj naravno, da je zamogel natančno opisati vsako projicirano sliko. — Ljudstvo je bilo s I. roditeljskim sestankom tako zadovoljno, da je menda v Št. Jerneju ni bilo prireditve, ki bi bila tako ugajala prostemu narodu, kakor ta sestanek. Ljudje nestrno pričakujejo obljubljenega II. sestanka. Dosežen je bil dober namen. — Da pa ima vsaka dobra stvar večkrat različnih nasprotnikov, je znano. Taki posamni kritiki — ali iz zlobnosti, ne bomo dalje razmotrivali —, pa roditeljskim sestankom popolnoma nič ne bodo škodovali, ker njih namen je preveč prozoren, da bi mogli škodovati tako blagim namenom. — Na delo tedaj gospodje! Delajte svojo pot dalje, ne glede na desno ali levo, za blagor preostega naroda, kateri vam bo gotovo hvaležen za to. — Ker je bil naznanjen za isti dan »učiteljski krožek« za šentjernejsko ravnilo, je prihitelo 17 učiteljev in učiteljic v

naš kraj. Z njimi so prišle tudi vrle kostanjeviške narodne dame in gospe, da s tem pokažejo javno svetu, kako simpatizirajo z naprednim učitelstvom.

Društvo za pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja

je imelo včeraj dopoldne v mestni posvetovalnici na magistratu občni zbor, ki se ga je udeležilo okoli 150 članov. Ker je bil društveni predsednik g. župan Ivan Hribar zadržan udeležiti se zborovanja, predsedoval je najstarejši član mestni nadkomisar g. Tomec, ki je pozdravil mnogobrojne zborovalce in dal besedo g. inženirju Turkju, ki je podal tajniško in blagajniško poročilo o društvenem delovanju v letih 1906 in 1907.

Poročevalec se je najprej spomnil pokojnega ravnatelja dr. Kramerja, ki je poklical k življenju društvo in bil od leta 1900. do konca oktobra 1908. društveni tajnik in blagajnik in kot tak vse svoje sile posvetil društvu, dokler ga ni neozdravljiva bolezen vrgla na smrtno posteljo, kjer je umrl 21. decembra pr. l. Dr. Kramelj je Barjane naučil, kako naj obdelujejo svojo zemljo, da bodo živeli od nje, da se rešijo bede, ki jih tare. Kolikoga pomena je pa bil dr. Kramelj za društvo, je najbolj razvidno iz prosojanja tega. Število članov je tekom let naraslo na 342 leta 1907 in skupni denarni promet je znašal tega leta 44.598 K 8 vin. (leta 1906. je bilo 329 članov in 29.691 K 8 vin. prometa). Da se je društvo iz majhnih začetkov tako krasno razvilo, je zasluga dr. Kramerja.

Poročevalec se je z novembrom 1907. prevzel vodstvo društvenih opravil. Leta 1906. je bilo 15.317 K 83 vin. dohodkov in 14.374 K 25 vin. stroškov, torej 943 K 58 vin. prebitka. Kakor druga leta je tudi to leto društvo oddajalo svojim članom po znižani ceni razna umetna gnojila in semena. Skupaj se je oddalo 80.260 kg umetnih gnojil in 3681 kg raznih semen, za kar se je izdalo 9729 K 72 vin., prejelo pa 7974 K 84 vin. Iz lastnega se je torej doplačalo 1754 K 92 vin. Društvo je leta 1906. vzdrževalo na lastne stroške 6 preiskuševališč, in sicer v Škofljici, na Studencu, ob Izanski cesti pri Studencu, v Blatni Brezovici in na Vrhniki, za kar je društvo izdalo 245 K 62 vin. Poskusi so se delali s stalnimi in menjalnimi travniki ter z gojitvijo raznih semen ter so se vsi dobro obnesli razen onih s čisto setvijo travnih semen. Društvo vzdržuje tudi lastno drevnino, v kateri se je leta 1906. nasadilo 1460 cepljenih jabolčnih drevesc. Stroški za vzdrževanje drevnec so znašali v poslovnem letu 573 K 91 vin. Poljedelsko ministrstvo je za 1906. dalo 4000 K podpore ter 500 K za vzdrževanje drevnec.

O društvenem delovanju leta 1907. je omeniti: Članov je bilo 342. Dohodkov je bilo 23.807 K 65 vin., stroškov pa 20.790 K 43 vin., torej 3017 K 22 vin. prebitka. K temu je priložiti še dolg članov v znesku 589 kron 62 vin., tako da je imelo konec leta 1907. razpolagati društvo z zneskom 3586 K 86 vin. Oddalo se je tega leta 178.850 kg umetnih gnojil in 4486 kg raznih semen, za kar se je izdalo 18.759 K 71 vin., prejelo pa 17.616 K 75 vin. Iz lastnega je doplačalo društvo 1143 K 6 vin. Vzdrževalo je društvo to leto 10 preiskuševališč, in sicer v Notranji gorici, Vrhniki, Plešivici, na Studencu, ob Izanski cesti pri Studencu, v Škofljici, na Vrhniki, v Lipah, v Logu in na Karolinski zemlji. Zadnji dve preiskuševališči je do leta 1907. vzdrževalo poljedelsko ministrstvo. Na preiskuševališča se je izdalo 327 K 28 vin. Poskusi so se delali kot prejšnje leto s stalnimi in menjalnimi travniki ter z raznimi gnojili. V drevnecih na Karolinski zemlji se je leta 1907. nasadilo 2070 jabolčnih in 220 hruškovih drevesc, tako da je bilo v njej v tem letu že 3550 jabolčnih in 220 hruškovih drevesc. Stroški za vzdrževanje drevnec so znašali l. 1907. 814 K 74 vin. Od poljedelskega ministrstva se je dobilo 4000 K podpore in za vzdrževanje drevnec 700 K.

Tudi v tekočem letu kaže biti društveno delovanje zelo živahno. Do 7. marca je bilo 12.100 K dohodkov in 10.859 K stroškov. Do tega časa se je razpečalo oz. naročilo 124.800 kg umetnih gnojil in 2375 kg raznih semen. Društvo je ali bo napravilo 31 velikih primerjalnih gnojilnih poskusov na naravnih travnikih, da se končno dožene, katera umetna gnojila prijaajo najbolj barskemu svetu. Za te poskuse bo treba 10 metrskih stotov čilškega solitra.

Oskrbovanje društvene drevnec je poverjeno g. nadučitelju Črnogaju.

To poročilo se je vzelo brez ugovora na znanje. Pregledovalca računov gg. Švigelj in Tome sta izjavila, da sta našla vse knjige in račune v popolnem re-

du, zato se je predlagani absolutorij odboru soglasno sprejel.

Nato se je vršila volitev.

Po nasvetu g. dr. Mauringa se je za predsednika izvolil zopet g. župan Ivan Hribar, v odbor pa sledeči gg.: Martin Furlan, Gabrijel Jelovšek, Peter Oražen, Ivan Štrumbelj, Fran Teršan in inženir Turk. Računska preglednika sta gg. Švigelj in Tomec.

Pri slučajnostih je priporočal g. dr. Mauring, da naj bi poskuševališča napravljala le ob velikih cestah, da so ložje dostopna in da se skuša pridobiti vse Barjane za člane prekoristnega društva.

G. Teršan je omenil, da hoče država najeti kompleks 200 oralov v svrhu čiste setve. Misli, da bi zado-stovalo 20 oralov.

G. inženir Turk pojasni, da je za čisto setev res treba velikega kompleksa, da od sosedov ne pride plevel. Temu pojasnilu je pritril zbor.

G. inženir Turk je izjavil, da napravi še letos 31 poskuševališč, da se dožene, katera gnojila so najboljša.

Nasvet, da se nadzornikoma dovolita dve nagradi po 200 in 100 K za najboljši poskus, se prepusti v rešitev odboru.

S tem je bilo zborovanje končano.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. marca.

— Kaj je s pogodbo med klerikalci in vlado glede nemške gimnazije v Ljubljani, se vprašuje vsakdo opravilčno. Takrat, ko je napravila S. L. S. umazano kupčijo glede I. državne gimnazije, je rohnel »Slovenec« nad vsakim, ki se je zgazhal nad klerikalno prodajo slovenskih koristi in ni mogel razumeti, koliko je pridobil Šusteršič z eno samo potezo Slovencev na Dunaju. Nemei dobe v Ljubljani — tako je pisal »Slovenec« — gimnazijo, katere bi jim itak ne mogli dolgo ubraniti, a Slovenci prejmo zato štiri slovenske gimnazije, učno osebo je usposobljeno za slovenski učni jezik, in nova, krvavo potrebna mesta se ustanove. A odkar se je sklenila kupčija, je preteklo sicer že mnogo časa, vlada in Šusteršič se pa še ne ganeta, da bi izpolnila pogodbo, s katero se je bil »Slovenec« samozavestno na prsi trkal. Pač, zganili so se! Waldherrjevo hišo so že ocedili in nanovo opremili v vseh kotih, da se ne bi okužili mladi Germani ključkah, ki so jih prijemali poprej slovenski dijaki. Nemški gimnazijci že razsajajo v Beethovnovih ulicah, Zwing-Laibach je tu, a o drugih točkah pogodbe ni sledu. Učni jezik na obeh ljubljanskih gimnazijah in na onih v Kranju in Novem mestu je še nemški, na zavodih poučujoče deloma predmete, za katere niso niti usposobljeni (Klimesch, Jauker) Nemei, katerim se niti ne sanja o slovenskem učnem jeziku, in sistemiziralo se tudi ni nobeno novo mesto, to se reče, eno se je na realki za francoščino in nemščino, kjer se mudi vleslavnemu kranjskemu deželnemu šolskemu svetu, ker se boji slovenskih prosilcev. — Naše mnenje je, da se izpolni »Slovenec« pogodba v polnem obsegu takrat, ko bi dobili vse omenjene stvari itak brez pogodbe. Upamo pa, da pride kmalu čas, ko spozna tudi kranjski kmet veljavo in vrednost Šusteršičevih »pogodb«.

— »Slovenec« dopisunčku po rilčku. Iz Radoveljice se nam piše: Neka brunna, duševno gotovo ne popolnoma razvita duša — katera je sicer dobro znana — prihranila bi si lahko čas za potrebne stvari, nego za dopise za »Slovenca«, kateri kažejo v celi nagoti nje veleum. Klobasarija v »Slovenec« z dne 10. t. m. je res višek nesramnosti, polna laži, sumničanja ter namigljaj k bojkotiranju »Lectarjev« in Kunsteljeve gostilne, kateri ste vzile temu, da »generalni štab klerikalcev« v Klemenovi« gostilni sklenil izogibati se jih, ostali še vedno tako kot preje — če ne bolje — obiskani, kajti od časa, ko v njih ni videti več tistih klerikalno — navdušenih korifej, so pričeli prihajati gostje, katerih ni bilo videti že dlje časa samo iz vzroka, da ne sede skupno z izdajalci naroda, s posili klerikalci. Hvala torej »Slovenec« za uspešno reklamo! Volitve so že zdavnaj minule — ali spati jim ne puste! — Zmaga, sijajna zmaga našega dičnega deželnega poslanca g. dr. Janka Vilfana kali jim nočni mir; — neumljivo! Saj vendar »čuki« uporabljajo noč za njih grde pod plaščem temote skrite nakane. Ali se mogoče g. kaplan ne spominja več večera, ko je ob pozni uri s svojim »štabom« prišel od Podmesta ves izmučen vsled napornega agitacijskega letanja bil pozdravljen pred Mulejevo gostilno z njemu milo dočim »čuk«? Gotovo ga je moral ta pozdrav zradostiti tembolj, ker je uvidel, da tudi »Sokol« ponoči ne spi. Varuj se torej »čuk« — društvo mlečnozobnežev, — da te »Sokol« ne

okljuje, kajti to bi bil tvoj pogin. V nedeljo, dne 8. t. m. je bila sicer tiha noč, — a ata Bulovec so v Klemenovi gostilni — menda razjarjeni nad zmago napredne stranke — izgubili ravnotežje. Dobro, da si niso zlomili par reber, kajti pri prihodnji, po volji klerikalcev, v najbližjem času se vršeci novi deželnozobski volitvi ne bi mogli tako neuspešno delovati, kakor so pri zadnji. Smilil se nam je revež, ko je vse svoje duševne in telesne moči zbral, da je pripeljal vobče spoštovanega upokojenega nadučitelja Thuma na volišče, da je oddal svojo glasovnico — pa glej ga spaka, tudi to mu ni pomagalo. Obhajljemo, Ivo! Kot jako dobro izvežbanega s svojimi uspehi zadovoljnega agitatorja priporočamo še vam »Slovenec« dopisunče »Spanovena Tona«, o katerem bomo imeli morda v najkrajšem času priliko izpregovoriti par rezkih besed in z njim obračunati. Smiliš se nam dopisun »Slovenca«, ker meniš, da bodeš s tvojimi budalostmi tukajšnje uradništvo spreobrnil ter ga od osebnega narodnega prepričanja in čustva odvrnil. Revče! Kaj ti je mar storila gospa dr. Vilfanova, da si prizadevalš jo osmešiti? Tega gotovo ne bodeš dosegel, kajti dobro nam je vsem znana gospa dr. Vilfanova kot dobrončnica revežev, da je pa z dušo in telom Slovenka, tega ji pa vendar ne bodeš zameril, saj vendar prisostvuje, mimogrede omenjeno, vsako nedeljo sveti maši. Ne praskaj torej ondi, kjer te ne srbijo.

— Nekaj za posl. Gostinčarja. Iz Šmarja pri Jelšah se nam piše: V Šentvidu pri Grobelnem je pred par leti umrl posestnik Metličar, ki je volil znaten del svojega premoženja, med tem tudi terjatev napram nekemu p. d. Bohu iz Srzveice, domači župni cerkvi. Zapuščinsko razpravo je dokončal sedanjí šmarski sodnik g. Mladici. En izvod prisojila se je dostavil tudi šentvidskemu župniku Janezu Ev. Gajšku. Prisojilo mu ni ugajalo, menda ni cerkev vsega pobasala, kar je pričakovala. Predzadnji nedeljo je zabavljaj župnik v svojem stanovanju vprico nekaterih mož, med katerimi je bil tudi tamonjši posestnik A. Zidar, čez prisojilo oz. čez sodnika, češ »tako sodijo liberaluhi«. Navzoči so dobili vtisk, da je sodnik zapuščino pristranski razdelil. Vsaj v tem smislu je pravil pozneje Zidar o vprašljivej prisojili. Šmarski sodnik je torej pristranski. G. Gostinčar si lahko zopet zasluži ostroge. Kaj je na celi stvari resnična, ne moremo vedeti, ker nimamo vpogleda v dotične spise. Prizadeti g. sodnik naj se sam opere, da mu ne bodo duhovniki nadalje ugleda kradli. Mi si samo mislimo, wie der Schelm ist, so denkt er von Anderen. Ako ne daš duhovniku kože in las, si pristranski, treba te je denuncirati — moribus catholicis.

— Na Goriškem se je udeležilo ožje volitve v splošni kuriji 9. t. m. 25.054 volilcev; vseh volilcev je bilo 33.527. Na volišče jih je torej prišlo 74,7%.

— Komers v proslavo zmage v splošni kuriji na Goriškem bo v nedeljo zvečer v Gorici v hotelu »pri Jelenec«. Udeležba bo brez dvoma velika. Istočasno prižgo po deželi kresove, da bo nedelja 15. t. m. svečana nedelja lepe zmage nad izkoriščevalci ljudstva.

— Z Bovškega. V ponedeljek so poslali z Žage na Srpenico po duhovnika, da bi prišel z obhajilom k neki bolni ženski. Rekel je, da dopoldne nima časa, ker so volitve, da pride popoldne; pa ga tudi popoldne ni bilo, šele zvečer je prišel. Na dan volitev ni nuncem nič mar za zveličanje duš, katero drugače tako radi podudarjajo, marveč politična gonja jim je nad vse. Pa bodo že videli, kaj zraste iz tega.

— Po goriškem Krasu je zavladalo velikansko veselje, kakor hitro so izvedeli, da so bili pri ožji volitvi dne 9. t. m. poraženi klerikalci v splošnem volilnem razredu. Topiči so pokali, vse je vriskalo in pelo, v Brkinih pa so goreli kresovi. Kraševci volijo vedno po veliki večini napredno, oni so napredna prestraža; od tod umevno, da so na posebno slovenski način proslavili zmago dne 9. marca, nad katero ima veselje vsak pošten Slovenec.

— Konstituiranje eksekutivnega odbora hrvaško — srbske koalicije se je izvršilo včeraj. Za predsednika je bil izvoljen dr. Vladimir Nikolić, tajnika sta pa dr. Šišić in dr. Šurmin.

— Iz poštne službe na Štajerskem. Poštni kontrolor in Gradcu R. Sikora je šel v pokoj. Višji poštni oficijal Ant. Lorenz je premeščen iz Beljaka v Maribor.

— Iz šolske službe. Suplentinja v Radečah, gđc. Ljudmila Abram, je imenovana za provizorično učiteljico v Št. Vidu pri Zatični, suplentka gđc. Ana Elsner pa za provizorično učiteljico v Vačah. Nadučiteljica gđc. Marija Clarioi na dekliški šoli v Novem mestu je dobila zaradi

bolezni dopust in pride na njeno mesto izprašana učit. kandidatinja in volonterka gđc. Alojzija Skale, intermistično vodstvo šole pa prevzame učiteljica gđc. Gizela Ekel. Suplentinja v Spodnjem Logatu, gđc. Ivana Simičić je imenovana za provizorično učiteljico v Starem trgu. Zaradi boleznij je dobila dopust učiteljica gđc. Marija Palme v Spodnjem Logatu in pride na njeno mesto kot suplentinja gđc. Leopoldina Kogej iz Žužemberka. Absolvirana učit. kandidatinja gđc. Marija Nigrin je imenovana za provizorično učiteljico v Čepljah.

Slovensko gledališče. Premijera Karel - Weisove ljudske igre »Ob svojem kruhu« nam je pokazala delo jako apartnega značaja; nekaj bastard je to dramsko delo med realističnim orisavanjem človeške družbe in med onimi igrani, v katerih burleski zapletki dejanja pripeljejo junake v situacije, iz kojih se morejo rešiti samo med smehom in aplavzom četrte galerije. Oti solidna meščanska morala! od rojstva so te že rabili po naših hišah kakor bencin pri Velicanovih, in nismo si mislili, da izgleda na odru tako revna in smešna. Za trenotek se ti je predrzno nasmejalsolidni purgar, mogoče je celo vzrojił proti tebi kakor »papa« Velican v prazničnem trenotku svoje duše, toda potolaži se, purgarska morala, z avtorjevo sugestijo mine tudi vsa razdraženost proti tebi in jutri te poprosijo odpuščanja: »Sedemindvajset let sem bil navajen na bencin, sedaj ga vendar ne morem več pogrešati«. Priznati moramo, da ima avtor odprte oči, ko opazuje človeško družbo, fotografiral jo je v jako dvomljivih, toda realističnih pozicijah in marsikatero interesantno sentenco in rezko gloslo je pripisal rob te fotografije — seveda tam, kjer bi moral iti globlje v bistvo, kjer trčijo »nazor« ob »nazor«, ali bolje rečeno »razvada« ob razvado, tamkaj postane plitev, kajti za elemente prepričanja in notranjosti se nimamo fotografske kamere. G. Borštnik je vlogu Megušarja podal tako tipično, tako izčelirano v detajlih, v glasu, gestah in mimiki, da ga menda ni bilo gledalca, ki ga ne bi pismenjal s kako realno osebo svoje poznate okolice. Igral je v tako lepo dovršenem realističnem štilu, da mi je bilo žal tega Megušarja, ko ga je avtor koncem drugega dejanja nekrvavo žrtvoval galeriji; in še celo v tej nerealnosti je našel Borštnik toliko iskrenih srčnih not, da je naše čustvo suvereno povedel preko vseh pomislekov razuma. Ga. Borštnikova je naivno gospo Kristino tako ljubko doigrala in dokokotirala, da smo se je radovali. Rodbina Velicanova, ga. in g. Danilo, je kar dihala življenja, in dokumentirala iznova svojo absolutno igralsko vpo-rabnost. V ciniku Koprivniku je očrtal g. Toplak interesanten ostro konturiran značaj; gg. Nučič, Kreisova, Bukšek so zadoščali. Gledališče je bilo dobro obiskano.

Iz gledališke pisarne. Nocoj (nepar) se četrti uprizori v sezoni Sidney Jonesova opereta »Geisha«. Vloga Francoszinje je prevzela ga. Bukškova, ker je morala ga. Kreisova odpotovati k svojememu smrti bolnemu očetu v Prago. — V soboto (par) se ponovi zadnjič v sezoni Dvořáková opera »Rusalka«.

»Matica Slovenska« 157. odbora seja je bila dne 2. sušca. Predsednik javi, da je Matica dobila pravdo z g. prof. Jesenkom o naknadnem povračilu realiziranih kuponov nekaterih delnic »Narodne tiškarne«, a da je g. prof. Jesenkov vložil priziv. — Sprejme se predlog gospodarskega odseka, da se, že v prejšnji dobi nastali in letos narastli deficit pokrije s posojilom iz knjižnice ljubljanske mestne hranilnice; to posojilo se s obrestmi v redamortizuje vsako leto iz tekočih prejemkov. V isto svrhu se hrvatskim članom članarina poviša na 3 K. Obseg knjig za l. 1908. se spravi v sklad z gnutnimi sredstvi, njih število ostane isto. le Letopis bo začasno opustiti. — G. E. Kristanova drama »Kato Vranković« se sprejme, istotako g. Vl. Nazorova istrska priča »Veli Jože« ter g. prof. Šantla ilustracije za ta spis. Načeloma se sprejmejo v knjižni program glavna dela Shakespearejeva pred vsem g. O. Zupaničeva prevod »Sen kresne noči«, nadalje Dostojevskega »Spomini iz mrtvaške hiše« v prevodu g. Vl. Levstika. Za prihodnja leta pride v poštev monografija iz Vrhovčevih spisov n. pr. o francoski dobi, izdanje starejših pesnikov kakor Svetličiča, Ledinskega Trstenjaka.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo 25 K 10 v ob odhodnici g. kaplana Ivana Jelšnika od Sv. Jurja ob Južni železnici. Z geslom: »Bog in napredni Hrvati« je poslal družbi sv. Cirila in Metoda po njenem tajniku Berčetu

(Dalje v prilogi.)

hrvatski rodoljub 10 kron. Hvala iskrena!

Seja odbora za Trubarjev spomenik. Opozarjamo vnovič o cenjenosti gospode odbornike na sejo, ki bo jutri, v petek, dne 13. t. m., ob 6. zvečer v mestni posvetovalnici na magistratu. Nujno prosimo vse odbornike, naj se zanesljivo udeležijo jutrišnje seje!

Slovensko obrtniško društvo v Ljubljani priredi v sredo, dne 25. marca (praznik) v „Narodnem domu“ svoj prvi zabavni in družinski večer. S to prireditvijo ustreže ta še mlada, pa jako živahna stanovska organizacija slovenskih obrtnikov pred vsem že večkrat izraženi želji članov, da se jim da prilika spoznati se bližje s svojimi tovariši v veseli družbi ob neprislilni zabavi. Odbor pa pričakuje, da se udeležijo tega večera, za kateri je poskrbljeno za prijetno zabavo, ne le člani društva s svojimi rodbinami, marveč tudi drugi tovariši-obrtniki, ki še niso društveniki. Prilika jim bo, preživeti nekaj prijetnih ur v krogu stanovskih tovarišev in spoznati, kako resno se trudi obrtniško društvo, postati zbirališče in središče domačih zavednih obrtnikov. Vsestranski bodi delokrog društva, resno stanovsko in gospodarsko delo, pomoč in opora članom, hkratu pa tudi gojitev vesele družabnosti. Odbor društva bo v posebno veselje, če mu bo dana prilika, pozdraviti na svojem prvem zabavnem večeru čim številnejše prijatelje obrtniškega stanu!

Akademija. V nedeljo 15. t. m. ob 8. zvečer predava v „Mestnem domu“ g. dr. I. Šilović vseučiliški profesor iz Zagreba o temi: „Uvjetna osuda i uvjetni dopust“. To je prvo predavanje iz pravniške discipline ter opozarjamo zlasti gosposde pravnike, da se predavanja udeležijo polnoštevilno. Dr. Šilović je odličan strokovnjak za kazensko pravo. Napisal je knjigo „O kaznem pravu“ po dr. Jankatu. Mnogo njegovih razprav je pa citati v „Mjesecniku pravn. društva“.

Predavanje. Snodi je bil v salonu hotela pri Južnem kolodvoru prijateljski večer, ki ga je priredilo „Ljubljansko učiteljsko društvo“ in na katerem je predaval gosp. učitelj Luka Jelenič o svojem potovanju na šolsko-higijensko razstavo v Londonu. Gosp. predavatelj je o tem potovanju predaval že zadnjič. Včeraj je pred vsem opisoval svoj dohod v London ter omenjal nato raznih londonskih znamenitosti, kakor muzeje, spomenike, veličanske palače, cerkve itd. S krepkimi potezami je očrtal londonsko življenje in vrvenje, kakršnega ni nikjer na svetu. Gosp. predavatelj si je ogledal tudi predmetja, kjer vlada največja revščina prebivalstva, pa tudi najhujša razuzdanost, kajti tja se zatekajo razni nevarni elementi. Zanimivo predavanje se bo prihodnjič nadaljevalo in končalo z opisom o šolskem kongresu, razstavi in potovanju v domovino. — Snodenje predavanje je bilo prav dobro obiskano od strani učiteljstva, pa tudi precej gostov je došlo. Gosp. predavatelja so poslušalci zahvalili s hrupnim ploskanjem za poučno predavanje, g. šolski vodja Dimnik se mu je pa še posebej zahvalil za temeljit govor. Nato se je pa razvila prava zabava, pri kateri se je rekla marsikatera vesela beseda, tudi zapelo se je, ko je pa ob pol 12. došel dež. poslanec g. Engelbert Gangl, prirejal si mu navzoči najpriznanejši ovacije dobro vedo, da si učiteljstvo ne more zleteti boljšega zastopnika v dež. zboru.

Kipar Ivan Zajec je razstavil v izložbenem oknu Schwentnerjeve knjigarne v Prešernovih ulicah štiri male kipe, ki se odlikujejo po svoji izredni umetniški dovršenosti. Kipi predstavljajo Bajadero, plesočo Bakhantino, egiptsko krotliko kač in vodno vilo. Kipi so pravi biseri Zajecove plastične umetnosti in dokazujejo, da je mojster Zajec v zadnjem času izredno napredoval in postal umetnik, na katerega smemo biti upravičeno ponosni. Slovensko, umetnost ljubče občinstvo opozarjamo, naj ne zamudi prilike si ogledati najnovejše umotvore Zajecove umetnosti.

„Slovenskega osrednjega čelarskega društva za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko“ občini zbor bode v četrtek, na praznik sv. Jožefa ob 10. dopoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Jubilejne spominske kolajne. Za častnike se ustanovi jubilejni križec, drugi člani armade in državni uslužbenici pa dobe drugačne znake, in sicer le enkrat.

Invalidne ustanove. Postojnsko jamsko invalidno ustanovo sta dobila za leto 1907 invalida Mihael Kovač in Anton Sever, oba iz Postojne, Franca Metelka invalidno ustanovo pa invalidi Ivan Gomilar v Rožni dolini pri Ljubljani, Jernej Habjančič v Novi gori, Jernej Hlepič v Stari vasi in Ivan Gačnik v Trzinu pri Mokronogu.

Nabori v Ljubljani, smo pred kratkim poročali, so 12. in 20. marca t. l. K tej netočni notici pa je dostaviti, da so to redni naknadni nabori in da čas za glavne nabore še ni določen; to se zgodi šele potem, ko parlament dovoli rekrutni kontingent. Glavni nabori bodo torej najbrže šele meseca aprila in maja.

Objava. Finančnemu ministru se je naznanilo, da se industrijska in rudokopna podjetja pri svojih delavcih, kakor tudi konsumna društva pri svojih članih često poslužujejo denarnih namestkov (surogovatov) v obliki znamk, odnosno bankovcev ali vrednostnih papirjev. Občinstvo se torej opozarja, da je tako postopanje nedopustno, ako izdaja takih znamk ozir. vrednostnih papirjev ni utemeljena v že obstoječih predpisih, ker krši novni regal in sega v izključne predprave, ki jih ima v tem oziru avstro-ogrska banka. Takšni prestopki so kaznivi v smislu cesarske naredbe z dne 21. septembra 1899. in drugih razsodb upravnega sodišča.

Vinska pokašnja v deželni kleti je privabila snodi izredno mnogo občinstva. Vina so bila vseskozi izborne kakovosti. Najbolj so prijala občinstvu rdeča dolenska vina, posebno cviček št. 4 in 6.

Novo društvo. V Spodnji Šiški se je ustanovilo društvo „Slovenski tamburaški klub“.

Zmrznili je v gozdu pri Jezerou občina Vrhnika 21letni gostavec sin Matevž Albrecht iz Grdola. Napisl se je preveč žganja, zgrešil pot in nesrečno končal.

Pogreb nadučitelja Fr. Gregorčiča v Dolenji vasi pri Ribnici je bil 10. t. m. Pokazalo se je, kako priljubljen je bil pokojnik. Kljub silno slabemu vremenu je vsa fara z obč. odborom in krajnim šolskim svetom na čelu izkazala pokojniku zadnja čast. Pel je s pevci iz Ribnice pomnoženi pevski učiteljski zbor, nagrobni govor je pa imel nadučitelj g. Stefan Tomšič. Pokojnik je bil rojen l. 1862. v Idriji. Služboval je v Metliki in v Dolenji vasi.

Posledice klerikalnega izobraževalnega društva. Te dni smo se dvakrat pečali z razmerami pri Sv. Trojici nad Blokami, danes pa spet pišemo o njih. Zupni upravitelj Bajce je kot častihlepen mož hotel biti predsednik stavbinskega odbora. Ker se mu pa to ni posrečilo, napadle so ženske, njegove najljubše in najvernejše prijateljice, posestnika gg. Kovačiča in Hitija, ki nista hotela Bajca voliti za predsednika. O tem se je vršila razprava pri okr. sodišču v Ložu v ponedeljek in so bile štiri junakinje obsojene vsaka na 48 ur zapora, Marija Zalar je bila pa oproščena, ker se ji ni moglo ničesar dokazati, dasi je bila pri napadu. Predno je sodnik sodbo izrekel, je neko staro babše padlo v omedlevico — gosp. Bajc so paš zelo kunstili! Glavno besedo pri obravnavi je imel Andrej Pirman p. d. Zuro, ki je Bajca vsestransko zagovarjal. Da je bil v Ameriki, se je videlo iz tega, da se je prav govedsko obnašal. Nekemu naprednjaku je očital, da po dva dni vkup pije, sam je pa prišel k razpravi nagnan kot kanon. Žal le, da je glavni krivec in hujskač ušel zasluženi kazni ter se skril za kulisami nedolžnih žrtv. Take so posledice Bajčevega izobraževalnega društva. Poučne pa so za vsakogar, kdor še hoče misliti nepristransko, da je v klerikalnih izobraževalnih društvih doma sirovost in da ni njih namen res izobraževati ljudi, ampak jih napraviti za slepo poslušno orodje naše duhovščine in da ji služijo, kadar je tega potreba. Ako bi se ljudje res izobraževali in se kaj izobrazili, bi kmalu prišli do spoznanja, da se jim klerikalni voditelji kažejo prijatelje samo iz svoje dobičakeželjnosti.

Umrla je v Grahovem na Notranjskem gospa Antonija Kraje roj. Švigelj, soproga uglednega veletržca z lesom g. Alojzija Krajca.

Nemška nagrada. Zabeležili smo že, da je pretekli teden neznan storilec na dvorišču dekliske šole v Celju posekal in odnesel takozvani Schillerjev hrastič. „Deutsche Wacht“ je tega dejanja obdolžila seveda Slovence in da bi to dokazala je razpisala nagrado 100 kron za tistega, ki bi izsledil storilca. Če je storilec Slovenec, ga bode sedaj hitro imeli, ako pa je Nemec, bo nagrada seveda ostala neizplačana v uredništvu „D. Wacht“.

Občinska hiša v Gabrju, ki jo zida okoliška občina celjska za rajon Gabrje-Hudinje, je večji del že gotova ter se bode v par mesecih — slišimo, da 1. julija t. l. — izročila svojemu namenu. Tu bode nastanjena žandarmerija ter bode tukaj stalen stražnik. Na dvorišču je posebna zgradba za otroški vrtec. — Veseli nas, da se je vendar enkrat kaj ukrenilo v varnostne namene v Gabrju in Hudinji, kajti — kakor je „Slov. Narod“ to že tudi poročal, — so razmere z ozirom na varnost, red in mir v tej pokrajini celjske okoliške občine uprav škandalozne.

Upamo, da bode odslej boljše, za kar bode prebivalci in pasanti okoliški občini sigurno hvaležni!

Ljuboznani mož. V Trstu je 82-letno Marijo Vojško njen mož, s katerim živi ločena, srečal na cesti in jo z nožem po hrbtu in spodnjem delu telesa tako obdelal, da je morala v bolnišnico.

Velik požar. V Trstu je zgorelo skladišče trgovca s pohištvo, Viktorja Vossila. Škode je 10.000 K.

Slov. akad. društva „Slovenije“ na Dunaju redni občni zbor bo dne 13. marca ob pol 8. zvečer v restavraciji „Zum grünen Tor“, VII. Lerchenfelderstrasse 14. Slovanski gostje dobrodošli!

Umrl je včeraj v Pragi gospod Karel Peter Kheil, dolgoletni podpredsednik banke „Slavija“. Pokojnik je bil znan kot velik prijatelj Slovencev. Bodi mu blag spomin!

Semenj za blago in za rogato pitano živino v Vališselu. Poglavarstvo občine Vališsela na Hrvaškem naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo dne 19. marca v Vališselu velik blagovni semenj za pitano rogato živino, nakar se interesi opozarjajo.

Slaba poročila iz države Chile. Zadnji čas se je mnogo delavcev v mestu Buenos Aires dalo zapeljati, da so se izselili iz Argentine v Chile v mnenju, da vladajo ondij sijajne pridobitne razmere. Temu pa ni tako, kajti gospodarska kriza te dežele je provzročila, da je prenehalo mnogo obrtnih in industrijskih podjetij; vsled pomanjkanja kapitala tudi ni mogoče dobiti dela in vrh tega je še mezda znatno padla. V zbornicah se je chilenska vlada celo pozivila, naj s postavnimi sredstvi zabrani vsako nadaljnje priseljevanje, dokler zopet ne nastanejo normalne razmere. Ravno tako slabe so pridobitne razmere v državi Espirito Santo v Braziliji, kjer je glavni deželni pridelek — kava — prišla ob vso veljavo.

Tepež. Snodi so se delavci Anton Plevel, Albin Robida, ključavničarski pomočnik Leopold Šmon, sodar Ivan Naglič in še neki po imenu neznan človek v Peterčevi žganjarji nasproti Sv. Krištofa nekaj spili. Ko so prišli na cesto, so si skočili v lase, potem pa pri neki ograji odlomili kolea, eden se je oborožil celo z ročico, ter se začeli tepežkati. Valjali so se po blatu, da so bili bel kakor mlinarji, potem se pa vsi navalili na Nagliča in ga tako naklestili, da je obelzal nezavesten. Pozneje je prišel k sebi, a so ga morali, ker je dobil z ročico po glavi smrtonosen udarec, prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Niso bili pa zadovoljni s tem, ker so samo tega tako poškodovali, ampak je eden skočil tudi za nekim slučajno mimo prišlim brivskim pomočnikom in ga hotel napasti z nožem, a mu je ta še pravčasno ušel. Plevela, Šmona in Robida je policija aretovala in izročila deželnemu sodišču. Cela četvorica je bila zaradi tepeža že predkaznovana.

Priporočljiv čevljar. K notici pod tem naslovom pred kratkim objavljeni, se nam poroča, da je policija vtaknila danes v zapor 27 letnega samskega čevljarskega pomočnika Leopolda Tavčarja iz Ljubljane, ker se je dognalo, da je bil on tisti čevljar, ki je hodil po hišah na druga imena iskati čevljev za popravila in strankam pripovedoval, da je v silni bedi, tako, da so mu že iz usmiljenja dali zasluzka. Tavčar se je izkazal svojim dobrotnikom hvaležnega na ta način, da je vse sproti prodal, denar pa zapravil. Navedenec goljufijo prizna in tudi, da je nekaj obuvala prodal, nekaj ga ponosil sam, nekaj ga raztrgal nekaj pa požgal. Vsota, kolikor je policija dosedaj izvedela, znaša čez 60 K, a se gotovo še zglaše kakšne oškodovane stranke. Tavčarja so oddali deželnemu sodišču.

Nepoštena natakarija. Pred kratkim je vstopila v neki tukajšnji gostilni v službo leta 1892 v Malem kamnu pri Kozjem na Štajerskem rojena Frančiška Hlebočeva za malo natakarijo. Dekle je bila zelo mirna in petuhnjena. Kmalu so prišli nato, da je hotela manipulirati z nekim pozabljenim denikom. V škripoih je takrat mlo prosila, da naj jo še obdrže in se rotila, da bode poštena. Gostilničarki se je smilila, in res jo je dobra duša še, toda sebi v škodo, pridržala v službi. Dekle pa je to dobroto izkoristilo in začelo krasti še denar. Včeraj jo je gostilničarka zasačila, ko je v sobi skrivaj preštevala drobiž, katerega je imela polno ročno torbico. Ko je bila mlada sraka aretovana, je priznala, da je denar kradla oz. goljufala svojo gospodinjo polagoma, a si je bila že v enem mesecu „naštedila“ 20 K.

Mladi zlikovci. Te dni so mladi zlikovci razrezali pred prodajalno Rozalije Hafnerjeve na Poljanski cesti 11 bičev in ji s tem napravili 2 K 80 h škodo. Zlobneži so znani.

Starost — slabost. Danes dopoldne je v Florjanjskih ulicah 70letna Marija Kremžarjeva tako oslabela, da ni mogla dalja in so jo morali z re-

šilnim vozom prepeljati v deželno bolnico.

Realec Iv. Ober, o katerem smo poročali, da je pobegnil iz Ljubljane, se je snodi vrnil k svojim staršem. Bil je v Polhovem Gradcu.

Zatekel se je včeraj mlad, kodrast psiček (bernadinec) k g. Kancu v Linhartove ulice št. 3, kamor naj se lastnik zanj obrne.

Delavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo 56 Dalmatincev v Heb, 34 Lahov pa v Kočevje.

Izgubila je pleskarjeva žena g. Ivana Oražmova denarnico, v kateri je imela 8 K.

„Društvena godba Ljubljanska“ koncertuje danes zvečer v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

„Društvena godba Ljubljanska“ koncertuje jutri popoldne v kinematografu „Edison“, Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“ in sicer pri predstavah ob 4, 5, 6, 7. in 8. zvečer.

Ljubljanski sekstet na lok svira jutri v kolodvorski restavraciji na južnem kolodvoru (Jos. Schrey).

Jugoslovanske vesti. Hrvaški sabor. Predvčeršnjim so bile zadnje ožje volitve za hrvaški sabor. S tem je izvoljenih vseh 88 poslancev, kolikor jih šteje hrvaški sabor. Izmed poslancev jih pripada 56 hrvaško-srbski koaliciji, in sicer 4 hrvaški napredni stranki, 23 hrvaški stranki prava, 19 srbski samostalni stranki, 10 poslancev pa je izven strank. Izmed ostalih mandatov jih pripada 24 Starčevićevi stranki prava, 3 kmetski stranki, po 2 srbskim radikalom in dvjakom, 1 pa socialno-demokratski stranki. Po pokliču je 26 odvetnikov, 13 posestnikov, 9 duhovnikov, 9 časnika, 5 vseučiliških profesorjev, 4 srednješolski profesorji, 4 vpokojeni uradniki, 4 zdravniki, 2 odvetniška kandidata, 2 privatna uradnika in po 1 inženir, lekarnar, oborožitelj in trgovec.

Oborožena sila v hrvaškem saboru. Danes se odprl hrvaški sabor. Ban baron Rauch nima v saboru niti enega pristaša, zato se boji poslancev in skuša se za vse služaje zavarovati, ako bi ljudska volja z elementarno silo proti njemu izbruhnila na dan. Izdal je naredbo, da ne sme razen poslancev nihče v sabor, kdor nima posebnega dovoljenja velikega župana. Na drugo galerijo, ki se nahaja nad klopmi vlade, se sploh ne sme nihče pustiti. Vsak poslanec dobi samo eno vstopnico na galerijo. V sabskem posloju je nastanjenih več sto orožnikov in polioje. Markov trg bo zaprt z močnim vojaškim kordonom. K seji se dovoli pristop le malemu številu časnika. Kakor je iz navedenega razvidno, hoče ban baron Rauch z nasilnimi sredstvi ukrotiti sabor. Če pa se mu bo to posrečilo, je veliko vprašanje!

Slovenci v Ameriki. V pretepu je bil ubit v Scofieldu 22letni Jernej Berce, doma iz Železnikov. Ubijalec ni znan. — Tri leta že leži v bolnišnici v Frontenacu Andrej Božič iz Rateč na Gorenjskem, ki si je poškodoval hrbtenico pri rudniški nesreči.

Drobne novice.

Ubili duhovnik. V gališki vasi Kuwiczycze je ruskega popa Gagarina ubila s sekiro njegova žena ter vrgla truplo v gorečo peč.

Poslanec dveh deželnih zborov. Vseučilišni profesor v Lvovu dr. Halban, ki je že tri leta bukovinski deželni poslanec, je bil pri zadnjih volitvah tudi izvoljen v gališki deželni zbor.

Jubilejni dar. Na dalmatinskem otoku Rabu je občina prepustila kot jubilejno darilo dunajskemu mestu 20 ha obsegajoči hrastov gozd, da si dunajska občina ustanovi letovišče za svoje uradnike.

Stališče ruskega ministra zunanjih del Isvolskega je baje omajano. Za naslednika se imenuje grof Muravjev.

Umrl je nenadoma italijanski pisatelj in pesnik Edmondo de Amicis.

Boj z divjimi lovei. Blizu Soprona se je vnel boj med gozdarji in divjimi lovei. Nadgozdarju Muhi so prestrelili roko, da so mu jo morali odrezati. Pomočni gozdar Patak in neki divji lovec sta obležala mrtva.

Veliko poneverjenje. V kmetijski hranilnici v Uj - Palanki na Ogrskem je zmanjkalo 300.000 K. Knjigovodja Märzluff se je ustreliš.

Na smrtni postelji je priznala v Ottensheimu na Gor. Avstrijskem občinska ubožica Klara Leiner, da je leta 1899. zažgala trg, ki je ves pogorel. Zgorelo je 9 oseb.

Razne stvari.

Srednješolstvo v Avstriji leta 1907. Po najnovejši statistiki je imela Avstrija leta 1907. skupno 254 gimn., in sic. 19 nižjih, 3 realne, 218

višjih, 13 realnih in višjih. Država jih je zdrževala 193, dežele 11, občine 8, škofije 7, duhovni redovi 15, razni fondi 4, a posamezniki 16. Po učnem jeziku so bile razdeljene sledeče: 123 nemških, 52 čeških, 49 poljskih, 6 italijanskih, 6 ruskih, 5 hrvaških in 13 utrakvističnih. Vseh učencev je bilo 89.432.

Lasje japonskih žensk v trgovini. Angleški trgovski ataše v Jokohami je izdal zelo zanimivo izvešče o izvozu človeških las iz Japonske. Leta 1907. je bilo izvoženih 195.000 funtov las; od teh jih je šlo 115.000 funtov v vrednosti 132.000 kron na Francosko. Zedinjene države so porabile 38.000 funtov v vrednosti 60.000 K, dočim je potrebovala Angleška le 3578 funtov las. Lasje so črni, debeli ter izvirajo po večini iz najnižjih slojev; zato se morajo lasje urediti, razčesavati, prati in greti na vročem pesku, da odstranijo z njih maščobo, preden pridejo v promet.

Čemu je ples dober. M. Girand, predsednik francoske akademije plesnih učiteljev piše, da ples ni le važen kot telesna vaja, temuč uri tudi duh, krepi moralo in razširja izobrazbo. Girandetu je ples temelj vseh dobrot ter opominja svoje učitelje, naj ne pozabijo na resnost naloge, ki so jo prevzeli s svojim poklicem, da sodelujejo pri razvoju človeštva. V vaših rokah je, da odgojite mladino, od katere so odvisne vse socialne kreposti, tako zaključuje Girand svoj spis. Toliko važnosti na ples pač ne polaga niti kratkokrilka, ki se je na plesu spoznala s svojim idealom.

Mozeg in značaj. Anglež dr. Holander je predaval nedavno v društvu frenologov o zelo zanimivem svojem opazovanju na mladem, lahkomiselnem človeku, ki je vsled lažganja in kradnje prizadljal svojim staršem mnogo skrbi. Dr. Holander je tega človeka dolgo časa opazoval, potem pa izvršil na njem operacijo na glavi s tem, da mu je odprl temenjačo. Na mozgu je našel sledove neke stare rane ter izvelkel iz nje zlomljeno kost. Po operaciji se je rana brž zacelila, obenem pa so tudi izginila vsa dečkova slaba nagnenja.

Žena nočnega čuvaja. V Vel. Varadinu je nočni čuvaj Banyai, ki ima mlado in lepo ženo. Ker je bil mož cele noči v službi, je bilo ženski dolgčas, zato je pustila vedno okno odprto, da je prišel na obisk Jos. Borsi. Neko noč pa je šel mož mimo svoje hiše, ko se je Borsi ravno basal skozi okno. Žena, ki je pri oknu skrita čakala ljubimca, je opazila, da mož gleda, kako se tujec plazi skozi okno. Ženska na krivih potih pa ne izgubi nikoli priložnosti duha, zato je brž odprla drugo okno ter začela v noč klicati na pomoč, češ, da se je tat vtihotapil v hišo. Mož hiti prestrašeni ženi na pomoč, ki pa se je med tem že dogovorila z ljubimcem, da se je dal prijeti kot tat ter je bil tudi obsojen na 6 tednov zapora. Seveda mu je bila obljubljena za to poživljalnost primerna nagrada, ko se vrne iz ječe. Toda mož je imel zopet srečo. Neko noč je opazil, kako se plazi skozi okno drugega čuvaja, ki je bil popolnoma drug, človeško bitje. Takoj je tekel svojemu tovarišu na pomoč, toda pri njem ni našel tatu, temuč — svojo ženo.

Zakon v Abesiniji. Abesinci so starejši kristjani kakor Evropejci, zakaj sprejeli so kristjansko vero že v četrtem stoletju po Kristu. Zato so se tudi marsikateri običaji ohranili pri njih v prvotni obliki. Poroka se vrši na ta način, da prelomi duhovnik hostijo ter je da polovico ženinu, polovico pa nevesti. S tem sta tako zvezana, da ju tudi smrt ne loči, zakaj ako žena umrje, se vdovec ne sme zopet ženiti, istotako se tudi vdova ne sme drugič močiti. S to uredbo se Abesinci kaj ponašajo ter zro na evropske kristjane z nekakim zaničevanjem, češ, da jim zakon ni nič svetega. Toda glede neločljivega zakona v Abesiniji je treba poznati tudi senčno stvar. Ravno zato, ker je Abesinec zakon nekaj tako zvišenega in svetega, si tudi dobro premislijo, preden sklenejo tako svečani zakon, zato žive rajši — v divjem zakonu. »Ženin« gre k očetu svoje izvoljenke, pokličeta se dva notarja, ki uredita denarno vprašanje, napravi se gostija in parček je združen, ne da bi kdo nadlegoval cerkve ali urada. Šele, ko se približa starost, spomnita se na sveto poroko s hostijo. Celu cesar Menelik si je premisljeval skoraj 20 let, preden se je definitivno poročil s svojo izvoljeno družico Taito. Po 20 letih provizoričnega zakona se je čutil dovolj starega, da ostane svoji ženi zvest tudi za slučaj, da mu jo bog vzame.

Grofiče žene svojih slug. V Petrogradu sta se v zadnjem času pripetila dva nenavadna romana: dve zelo lepi grofici sta pobegnili s svojima slugama ter se tajno poročili. Posebno romantična je bila ljubimskas afera mlade vdove, grofice Vilanov. Sprejela je za slugo 20letnega

lepega in velikega mladenci. Ta mladi človek se je smrtno zaljubil v svojo gospodarico ter je prišel vsak večer, ko so odšli gostje, v salon ter je presedel po cele ure kakor zamaknjen pred grofično sliko. Nekoč ga je zalotila grofica, ko je njeno fotografijo strastno poljuboval. To je bil začetek velike ljubezni, ki se je razvila med grofom in slugom. Grofica, ki do tedaj sluga niti opazila ni, se je tako zaljubila vanj, da je sklenila se omožiti z njim. Odsla sta v Švico ter se poročila. Sedaj se imenuje grofica gospa Osip, a se čuti zelo srečno. Tudi upa pridobiti za svojega moža plemstvo ter se je že obrnila na nekoga balkanskega vladarja, s katerim je v prijateljskih zvezah. — Junakinja druge afere je grofica Vasiljeva, tudi izredno lepa mlada dama. Grof je imel že več let v službi lepega mladenci, ki mu je stregel po volji, kakor nihče drugi. Pa tudi grofici se je tako prikupil, da mu je dajala prednost pred komornicami. Le lepi sluga je smel grofici sezuвати črevlje itd. Povsod so si šepetali razne pikantnosti, le grof ni ničesar videl, ali pa ni hotel videti ter je bil zadovoljen, da je le tudi on bil lepo postrežen. Sedaj pa je grofica izginila, z njo je izginil denar, vse dragocenosti, a obenem tudi sluga. Odsla sta v London ter se poročila. Grofica, ki se sedaj imenuje gospa Kozlov, je tudi vsa srečna, a grof se jezi in preklinja, ne zaradi žene, temuč ker pogreša zvestega služabnika.

* **Moje kraljestvo ni tega sveta.** Ko je prišel nekoč bogat mladenci h Kristu ter ga vprašal: »Gospod, kaj naj storim, da se zveličam?« mu je Krist odgovoril: »Idi in razdeli svoje bogastvo med reveže, pridi ter hodi za menoj.« Na te besede se spomnilo, ko čitamo v solnograškem uradnem listu sledeči razglas: »Na priganjanje cerkve v Niedernsillu dne 20. marca pri okrajnem sodišču v Mittersillu javna prodaja Wimmovet kmetije s kravo, gnojem, stelo in kmetijskim orodjem. Najnižja ponudba je 8464 K.

* **Dunajsko ljudsko šolstvo in — krščanski socialisti.** Odkar gospodarijo na Dunaju krščanski socialisti, je tam ljudsko šolstvo strastno nazadovalo. Kar v zadnjih treh letih se je na Dunaju nič manj nego 498 razredov premalo ustanovilo! To je 498 učencev, ki so bili izpuščeni iz šole, ki je za našo državno stolico uprav sramotilno... Če tozadevno primerjamo Berolin z Dunajem, najdemo, uvažujoč uradne statistične podatke, da se je ljudsko šolstvo v Berlinu zadnjih 18 let poboljšalo za 18 odstotkov, a ono na Dunaju pa je poslednjih deset let nazadovalo za cele 3 odstotke! Dočim je prišlo oktobra 1907 na en razred v Berlinu povprečno 45,51 otrok, bilo jih je ob tistem času na Dunaju povprečno v enem razredu 52,28! — Akoravno se je število učencev na Dunaju v zadnjih treh letih skoraj trikrat takšno množilo nego v tisti dobi v Berlinu, se je vendar na Dunaju v tem času manj novih razredov osnovalo, kakor pa v Berlinu (304 v Berlinu, 287 na Dunaju). — Ta številna nam jasno pričajo, kako vneti pospešitelji »ljudske« naobrazbe so krščanski socialisti s svojim dičnim županom dr. Karlom Luegerjem na čelu!

* **O spanju.** Navadno se proslavlja možje, ki malo spijo, kakor Friderik Veliki, Napoleon, Wellington, Edison itd., ki so spali, oziroma spijo le po štiri ure. Potreba spanja se ravna po telesni konstituciji vsakega posameznika. Za vse, ki radi dolgo spijo, je nastopil v »American Magazine« Woods Hutchinson, ki uči, da se mora glasiti prvo pravilo glede spanja: »Vsak naj spi, kolikor le more.« V spanju se ne neha fizično delovanje, temuč je spanec nadomestilo za razdirajoče delovanje bdenja. Najbolj pravilo je: Idi v postelj, ako si truden, in vstani šele potem, ko se čuti popolnoma spočitega. Devet ur spanja ni preveč, in ženska naj pol ure ali celo uro dalje spi kot mož. Neumen predsodek je, ako se preveč spanja smatra za oslabilenja telesa. Ravno nasprotno je res. Dokler spimo, imamo pač potrebo spanja; oslabilenja telesa pa je, ako vstanemo, preden smo končali celo spanje. Slabotni ljudje store dobro, ako po kosilu spe eno uro, ali pa vsaj pol ure. Naravnost hudodelstvo je, ako se otroci prezgodaj pade iz postelj v šolo ali k učenju. Tudi ni res, da so prve ure spanja boljše kakor zadnje; dokler človek mirno spi, so vse ure enako dobre.

* **Boj jetiki na Nemškem.** Krajevna bolniška blagajna za trgovske obrti v Berlinu vodi že več let uspešen boj proti jetiki. Sedaj je blagajna od otvorila za svojih 100.000 članov iz lastnih sredstev zdravilišče za jetične blizu Frankobroda. V ta namen je darovala 700.000 mark, in ker je zdravilišče namenjeno za 100 bolnih, pride na vsakega bolnika 7000 mark na leto.

Telefonska in brzojavna poročila

Kranjski deželni zbor se skliče?
Praga, 12. marca. »Narodni List« javlja iz zanesljivega vira, da bosta deželna zbora moravski in kranjski sklicana še tekom tega meseca. Z ozirom na to se sestane državni zbor šele meseca aprila.

Ožje volitve v kmečki skupini na Goriškem.

Gorica, 12. marca. Pri včerajšnji ožji volitvi v goriški okolici je dobil naprednjak Obljubek v cellem 1133, klerikalec Berbuč pa 1136 glasov. Berbuč je torej zmagal s 3 glasovi večine. Klerikalno zmago je povzročila Vrtojba, kjer je izmed 70 volilcev, ki so pri prvotni volitvi glasovali za napredno stranko, jih ostalo pri ožji volitvi 13 doma.

Gorica, 12. marca. V tolminskem okraju je pri ožji volitvi zmagal klerikalec Kosmač, ki je dobil 784 glasov. Napredni kandidat Juretič je ostal s 618 glasovi v manjšini. Sklicanje tržaškega deželnega zbora.

Trst, 12. marca. Na snočni seji mestnega sveta je naznanil podžupan dr. Venezian, da je s cesarskim sklepom z dne 9. t. m. sklican tržaški deželni zbor na 16. t. m.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 12. marca. Avstrijska delegacija je v današnji seji po govoru delegata Romančuka soglasno sprejela Stürgkhovo resolucijo. Ko je jel Romančuk govoriti o galiskih volitvah, ga je predsednik dr. pl. Fuchs prekinil rekoč, da galiske volitve spadajo toliko k stvari, kakor škoren k hlačam. Na galeriji navzoči maloruski poslanec baron Vassilko se je radi teh besed čutil žaljenega in je zahteval od Fuchsa zadoščenja. Fuchs je na to izjavil, da ni imel imena nikogar žaliti, s čemer je bila stvar končana.

Kraljevi komisar na Hrvaškem?
Budimpešta, 12. marca. Madžarski listi javljajo: Ker je na Hrvaškem nemogoče parlamentarna vlada, bo ban baron Raueh danes novo otvorenemu hrvaškemu saboru sporočil, da je imenovan za kraljevega komisarja, ki je opremljen z najobsežnejšimi pooblastili. Kraljevi komisar bo imel pravico savor po svoji svobodni volji razpustiti in suspendirati razne ustavne svoboščine.

Starčevićeva stranka prava.

Zagreb, 12. marca. Kakor je že znano, je odstopil dr. Josip Frank od predsedstva Starčevićeve stranke prava. V včerajšnji seji starčevićanskih poslancev je bil izvoljen za predsednika David Starčević, za podpredsednika dr. Mile Starčević, za tajnika pa dr. Horvat.

Otvoritev hrvaškega sabora.

Zagreb, 12. marca. Velikanska množica je danes jutraj že na vse zgodaj oblegala Markov trg. Že ob 8. zjutraj so bile že vse ulice polne ljudstva, ki je drlo proti Markovemu trgu. Vse prihode na Markov trg so strazili orožniki in redarji. V bližini sabora je bil pripravljen en cel pehotni polk. V vojašnicah so bili konsignirani vsi pešci in ulanci. Glavni prihod na Markov trg je stražila stotnija pešcev, ki skozí kordon ni puščala nikogar razven poslancev. Poslanci so korporativno dohajali v sabor. Množica jih je povsodi živahno aklamirala in navdušeno pozdravljala. Na Markovem trgu je čakala stotnija 16. pehotnega polka v paradi, da je bana spremljala v sabor. Ko je bila ura 11., je poslanec Barčić kot starostni predsednik otvoril sejo. Pozdravil je poslance ter naznanil, da bo ban baron Raueh prečital kot kraljevi komisar kraljev reskript. Po teh besedah je vstopil ban baron Raueh. Zbornica je bila dostojanstveno mirna, le poslanec Stjepan Radić je zaklical banu: »Doli s trantsko vladol!« Ban je stopil na predsedniško estrado in jel čitati kraljev reskript, s katerim se otvarja sabor in se podaja program banovega delovanja. Poslanci so mirno poslušali bana, ne da bi ga motili. Sabor se sedaj še ne bo odgodil. Prihodnja seja bo jutri. Na tej seji pride odločitev. Ko se je ban vračal iz sabora, je množica klicala: »Dol z banom, proč od Ogrske.«

Nameravan atentat na španskega kralja.

Madrid 12. marca. V Barceloni so anarhisti poskusili atentat na španskega kralja. Atentat se ni posrečil zgolj radi tega, ker je bomba, ki je bila položena v uličnem jarku, koder bi se imel peljati kralj Alfonz predčasno eksplozirala. Če bi se to ne bilo prigodilo, bi bil danes kralj mrtev in na stotine žrtve z njim. Bomba je eksplozirala z velikim pokom zjutraj ob štirih in je zbudila iz spanja vse prebivalstvo, ki je prestrašeno drlo na mesto eksplozije. Policija je podvojila varnostne odredbe za kralja.

FRANC JOŽEFOVA GRENKAVODA

Rogaški Tempel-vrelec nareja apetit, pospešuje prebujanje in ureja odvajanje. Dobiva se pri firmah M. Kastner in Peter Laseunik v Ljubljani. 812-3

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Creme
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 9. marca: Olga Kobau, učiteljica, 34 let. Zatiške ulice 1. Kap.
Dne 10. marca: Pavel Kveder, delavec sin, 3 mes. Jenkove ulice 13. Bojstaj.

V deželni bolnici:

Dne 2. marca: Marija Lavriša, čevljarjeva žena, 38 let. Legar. — Josip Dobravec, žagar, 25 let. Vulnera lenerata m Tetanus. — Franja Novak, posestnikova žena, 46 let. Tubercul.
Dne 3. marca: Alojzij Bukovnik, abitur., 23 let. Jetika.

Dne 4. marca: Anton Otrin, delavec, 26 let. Pljučnica.

Dne 5. marca: Fran Lajovec, sodar, 62 l. Arterio sclerosis.

Dne 6. marca: Jakob Keber, gostač, 84 l. Spridenje srca. — Anton Mach, zasebnik, 69 let. Vslad raka.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani poslali so sledeči gg. in društva doneske za čas od 1. do 31. februarja 1901 s.:

Blaž Raue, Volsperg, narodni davek K 1—; Franc Drole, Laško iz nabiralnika K 1460 in dar Mohorjanov K 340; dr. Bogomir Skaza, Planina K 10—; R. Vudler, Griže nabral K 414; Josip Komljanec, Ptuj, iz nabiralnika K 1594; P. Magdič, Ljubljana, čisti dohodek od prodaje narodnih znakov K 4—; A. Jakobi, Dunaj, od prodaje cigaretnih papirkov K 200—; dr. J. Vilfan, Radovljica, poravnava med L. P.—Z. K 15—; J. Ocepak, Križ pri Komendi, nabral na ženitovanju K 4—; restavracija »Narodni dom« iz nabiralnika K 9822; podružnica Braslovce K 50—; občinski urad v Škocijanu na Dolenjskem K 20—; Janko Rahne, Brdo, iz nabiralnika K 1110; Viki Dolenc, Vrhnika, iz nabiralnika K 2434, (od tega zneska nabrala na Silvestrov večer Fani Kunstelj K 18—); podružnica Ljutomer, iz nabiralnika kron 7—; Iv. Štrukelj, Bučka K 160; Ivana Golar, Ljubljana K 1—; Ivan Vrtačnik, Senožec, nabral na odhodnici g. Jerina K 140; Ivan Medved, Žir, nabral na veselici gasilnega društva K 1240; Ivan Šlander, Grajska vas, nabral v veseli družbi K 168; voz iz Podnarta, Podbrezje K 2—; ženska podružnica Ajdovščina K 130—; podružnica Vransko, poslala i. s. narodni davek K 16—; iz nabiralnika v gostilni Košenina K 22—; iz nabiralnika v gostilni König K 460; dar Mohorjanov K 1690; Vekoslav From, kapela K 2—; Henrik Steska, Logatec K 2—; Rud. Horvat, Zagorje, poslal i. s. narodni davek A. Domicelja K 1— in A. Princesa K 2—, skupaj K 3—; A. Komotar, Vrhnika, poslal kazensko poravnavo K 10—; Franjo Oset, Pragersko, nabral narodnega davka za mesec februar kron 11—; Ivan Strelec, Sv. Andraž K 4—; Iv. Ušlaker, Črnomelj, iz Spreizerjevega nabiralnika K 10—; gostilna J. Zupančiča, Ljubljana, iz nabiralnika K 20—; Ferdo Lašič, Maribor, mesto kotiljonov in šopkov iz sklepnega venčka dne 28. januarja 1908 K 1732; Ivan Šetinec, Jesenice K 4—; Polonica Kosi, Osilnica pri Kulpi, nabrala na dan njenega venčanja K 11—; gostje g. Gregoriča, Krško, preostanek veselice dne 25. januarja 1908 K 1025; A. Mladič, Šmarje pri Jelšah K 7—; posojilnica Loski potok, Draga K 20—; dr. Triller & dr. Novak, Ljubljana, kazenska poravnava A. K. proti J. S. K 10—; narodna čitalnica v Vinici, čisti dobiček veselice K 1380; ženska podružnica Žalec nabrali znesek gospe Šribar iz Gabrja na poroki K Razbojška K 11—; kmetška posojilnica Vrhnika K 100—; Artur Lokar, Ajdovščina, iz nabiralnika št. 34 K 10—; A. Kozlevčar, Rakek, nabral narodnega davka za februar K 45—, (med tem zneskom je neimenovan plačal za celo leto K 12—); Jakob Slapar, Brdo, iz nabiralnika kron 1043; A. Sturm, Metlika, nabrali znesek v veseli družbi »pri Lenki« K 680; A. Mladič, Šmarje pri Jelšah K 10—; Otmar Golob, Kozje, nabral narodnega davka za februar K 19—; Ivan Medved, Žire, nabral na veselici »Prosvete« kron 430; A. Poljšak, Zupče, odkupnina, ker se ni mogel udeležiti pogreba Fr. Šaplja K 5—; Benedikt Poniž, Gorica K 60; Martin Kostrove, Sromlje, na Kovačevičevi svatbi K 820; dr. Radoslav Pipuš, Maribor K 100—; posojilnica v Gornji Radgoni K 40—; ženska podružnica v Vel. Laščah, pokroviteljstvo K 200—; Fran Maselj, Ljubljana K 12—; Janko Šumenjak, Polensak, nabral na veselici K 451; 4 koroški pedagogi, g. župnik in še eden, Šmihel nad Pliberkom K 7—; posojilnica Vojnik K 20—; okrajna po-

sojilnica, Litija K 30—; g. Pikel, Postojna, nabral v restavraciji Zakotnik pri odhodnici postajenačelnika Smolice kron 18—; stalno omizje pri Perlesu, Ljubljana K 20—; šaleška posojilnica Velenje K 10—; županstvo Medana, p. Biljana K 50—; A. Mladič, Šmarje pri Jelšah K 15—; Peter Strel, [Mokronog]; iz nabiralnika št. 59 K 380; Peter Strel, z nabiralnika št. 78 K 109; Fran Nemec, Nabrežina, iz nabiralnika K 1409; Silvester Caharija, Nabrežina, iz nabiralnika K 360; Ig. Tance, Nabrežina, iz nabiralnika K 681; Josip Zelenik, Ptuj, nabral na svatbi pri sv. Urbanu K 5—; Blaže Kamenšek, Begunje pri Cerknici K 460; moška podružnica Žalec, iz nabiralnika K 780; Avgust Stare, Stanjel, p. Komen, iz nabiralnika K 520; dr. Janko Bezjak, Ljubljana K 10—; gostilna pri Štefanu, Ljubljana, iz nabiralnika K 8—; P. Malič, Vinica K 2—; Albin Avenek, Maribor, iz nabiralnika K 26—; podružnica na Brdu K 5669; Fran Kavčič, D. M. v Polju, nabrali znesek od Mici Vouk pri g. Pirševci na ženitovanju Fr. Cezarja v Špalaj K 767; dijaki nabrali K 4—; Olga Gumbačeva, Matavun, iz nabiralnika pri Skocijanu K 7—; Miha Fanegeli, Miren, iz nabiralnika K 1080; Marija Pernat, Sv. Lovrenc nad Mariborom K 766; Fran Zacherl, Ljutomer, iz nabiralnika K 3640; Fran Treiber, Št. Rupert, dar neimenovane K 20—; dijaki nabrali K 7—; Fran Potočnik, Ljubljana, članarino za moško šentpetersko podružnico K 2—; obrtno pomožno društvo Ljubljana kron 20—; Franc Strajnsak, Rožički vrh, nabrali svati Meglič-Čagranove gostije kron 6—; Artur Lokar, Ajdovščina, iz kazenske poravnave B. Č. K 10—; kredno društvo v Kranju K 50—; posojilnica v Trbovljah K 40—; rodoljubke v Litiji mesto venca na krsto županove soproge gospe Fr. Damjan K 30—; Anton Mladič, Šmarje pri Jelšah K 5—; županstvo v Sežani K 20—; Jožefa Čepal, Križ pri Gornjem gradu K 206; Karel Štefin, Zidan most, iz nabiralnika K 13—; županstvo v Št. Andražu K 20—; H. Kleinovšek, Maribor, nabral K 570; Ivan Perger, Žalec, nabral na gostiji Fr. Turnška K 1108; moška podružnica Trst, iz nabiralnika kavarne »Balkan« K 1056; podružnica pri Sv. Jakobu v Trstu, iz nabiralnika del. kons. društva K 10—; vesela družba v gostilni g. Primožiča v Železnikih K 228; Jakob Zalaznik, Ljubljana, iz nabiralnika K 1347; restavracija »Narodnega doma«, Ljubljana, iz nabiralnika K 1204; restavracija pri »Lipi«, Ljubljana, iz nabiralnika K 1216; restavracija Stofla, iz nabiralnika K 12—; Alojzija Janc, Poličane, nabrala na Lukatičevem večeru pri Mohorčič K 1230 in goodec priložil 7 vin, skupaj K 1237; vesela družba pri »Rihterju«, Ljubljana K 180; ženska podružnica Sežana kron 150—; moška podružnica v Gorici kron 170—; Radivoj Tušak, Polzela, iz nabiralnika K 8—; Radivoj Tušak, Polzela, poslal a nabrali znesek od Stanke Tratnikove iz Mozirja K 220; Anton Pušcavnik nabral na čitalnični maskeradi v Mozirji K 10—; uradniki zveze slov. zadrug, Ljubljana K 10—; kmetška posojilnica in hranilnica St. Peter v savinski dolini K 6—; Lovro Petovar, Ivanjkovi, nabral na gostiji Stanetič-Topolnikovi v Banovcih K 2302; podružnica Bovec, posilja nabrali znesek g. Breščaka na čitalnični maskeradi dne 23. februarja 1908 K 1543; moška podružnica Žalec, kot darilo ženitovanskih gostov pri Žiganu K 1804; France Majer, Maribor, nabral narodnega davka K 89— in dar Ivana Lamprechta K 1—; ženska podružnica Ruše K 215—; Mici Bevc, Črnomelj, nabrala K 216; gostilna na Šmarni gori, iz nabiralnika K 14—; gostilna Ivana Zupančiča, Ljubljana, iz nabiralnika kron 16—; narodna trgovina, Ljubljana, iz nabiralnika K 325; dar dijaka v Ljubljani K 3—; podružnica Bovec, prebritek od prodaje narodnega koleka K 574; Anton Mladič, Šmarje pri Jelšah K 10—; moška podružnica Žalec, kot skupilo združbano »fajfice« K 21—; Fran Turk, Draga, iz nabiralnika K 3628; hranilnica in posojilnica Velikovec K 100—; Fr. Treiber, Št. Rupert, dar Mohorjanov na Viču K 13—; podružnica Rajhenburg K 100—; Anton Mladič, Šmarje pri Jelšah K 2—; L. Cvetnić, Rojan, iz nabiralnika K 315; Blaž Raue, Volsperk, narodni davek za inarej K 1—; Friderik Lenard, Ljubljana, nabral v Senožecah K 380; Fran Stupica, Sv. Lenart, vilolo f. Ane Kukovec K 5014; Anton Pogačnik, Podnart, nabral pri volitvi starešinstva K 820; dr. Tomineš, Ljubljana, kazensko poravnavo B. J. K 20—; ženski podružnici šenklaško-frančiškanska in šentjakobsko-trnovska, prebritek veselice »Izza kongresa« dne 2. februarja 1908 K 4584—; Za veselico »Izza kongresa« so poslali sledeči neposredno družbeni blagajni i. s.: Josepina Mazi, Logatec K 10—; rodbina Klobučar, Trebnje K 5—; Luka Bergant, Ljubljana K 1—; Franjo Dular, Gradiška K 1—; Gustelj in Alojzija, Ljubljana K 2—; Otmar Skale, Rudolfovo K 5—; Peter Majdič, Jarše K 10—; skupaj K 84—; Ta znesek se vpiše na obe omenjeni podružnici. Črnogaj prispevek morostovskega plesa pri Vidmarju K 677; Al. Hudovernik, Ljubljana, nabral narodnega davka za mesec februar K 38—.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska
»Kreditna banka v Ljubljani«
Uradni kurzi den, borze 12. marca 1908.

Denar	Blago
100% majska renta	98— 9820
100% srebrna renta	9980 100—
100% avstr. kronska renta	9790 9810
100% zla	11685 11705
100% ogrska kronska renta	9425 9445
100% zla	11210 11230
100% posojilo dež. Kranjske	9775 9875
100% posojilo mesta Špiljet	10010 10110
100% Zadar	9985 10085
100% bos.-herc. železniško posojilo 1902	9895 9990
100% češka dež. banka k. o.	9795 9895
100% z. o.	9795 9895
100% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	9950 10050
100% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	103— 104—
100% zast. pisma innerst. hranilnice	99— 100—
100% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	98— 99—
100% z. pis. ogr. hip. ban.	9925 10025
100% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	9850 9950
100% obl. češke ind. banke	9975 10075
100% prior. lok. želez. Trst-Poreč	9950 —
100% prior. dolenskih žel.	9875 9975
100% prior. juž. žel. kup. 1/2%	29885 30085
100% avstr. pos. za žel. p. o.	9910 10010
Srečke	
100% od 1. 1860%	15050 15450
100% od 1. 1864	26275 26675
100% tizske	14965 15365
100% zem. kred. i. emisije	274— 280—
100% II.	27150 27750
100% ogrske hip. banke	24775 25375
100% srbske a frs. 100—	10150 10750
100% turške	18825 18925
100% srebila	22— 24—
100% kreditne	454— 464—
100% pomoške	111— —
100% krakovske	10650 11250
100% ljubljanske	6425 6825
100% avstr. rdeč. križa	5215 5415
100% Ogr.	29— 31—
100% Rudolfove	68— 72—
100% šalburške	220— 230—
100% Dunajske kom.	509— 519—
Debitne	
100% žneze železnice	14750 14850
100% državne železnice	67175 67275
100% avstr.-ogrske bančne deln.	1718— 1729—
100% Avstr. kreditne banke	64275 64375
100% Ogrske	77050 77150
100% Živnostenske	24060 24250
100% Premogokop v Mostu (Brux)	7350 737—
100% Alpinske montan	661— 662—
100% Prške žel. ind. dr.	2676— 2682—
100% Elma-Murányi	53960 54060
100% Trboveljske prem. družbe	26350 26850
100% Avstr. orožne tovr. družbe	555— 558—
100% Češke sladkorne družbe	155— 15675
Valute	
100% C. kr. cekin	1136 1139
100% 20 franki	191C 1913
100% 10 marke	2350 2356
100% Sovereigns	2404 2410
100% Marka	11755 11775
100% Laški bankovci	9575 96—
100% Šubij	251 252
100% Dolarji	484 5—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 12. marca 1908.

Pšenica za april	za 50 kg K	1212
Pšenica za oktober	za 50 kg K	993
Rž za april	za 50 kg K	1080
Koruzna za maj 1908	za 50 kg K	676
Oves za april	za 50 kg K	790

Efektiv.
Vzdržno

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206. Srednji kračni tlak 786.9 mm

marca	čas opazovanja	stanje boro metra v mm	temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
11.	9. zv.	726.9	2.5	sl. svzhod	jasno
12.	7. zv.	728.0	-0.9	brezvetrno	megla
	2. pop.	728.2	8.2	sl. jug	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 20° normalna 28°. — Padavina v mm 0.0.

Hiša

ob glavni cesti na Ježici št. 56 (Posavje) se prod. Pripravna je za vsak obrt. — Natančneje se izve v gostilni na Dunajski cesti 41 v Ljubljani.

Alojzij Krajc javlja tužnega srca v lastnem in v imenu svojih otrok **Leone in Vande** ter tasta in tate **Antona in Ivane Švigelj** vsem sorodnikom, znancem in prijateljem prežalostno vest o smrti svoje iskreno ljubljenice soproge, oziroma matere, gospe

Antonije Krajc
roj. Švigelj

ki je po dolgem in težkem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajočega, danes dne 11. t. m. ob polu 9. uri zvečer v 26. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Truplo predrage rajnice se prenese v petek ob polu 5. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v ponedeljek in torek, dne 16. in 17. t. m. v farni cerkvi v Grahovem.

Nepozabno rajniko priporočamo v prijazen spomin in pobožno molitev. Prosimo tihega sočujla.

V Grahovem, 12. marca 1908.

vrtnarja

pod ugodnimi pogoji.

ANTON KAJFEŽ, Kočevje.

Notarski kandidat

se sprejme takoj.

Ponudbe naravnost: Fran Štupica, o. kr. notar pri sv. Lenartu na Štajerskem. 884-2

Treznega, zanesljivega

strojnika

z daljšimi izpričevali sprejme predilnica PREBOLD pri Celju. 894-2

Iščem spretnega

stenografa

ki mora biti popolnoma vešč slovenščine in nemščine. 818-3
Ponudbe naj se naslove na „pa-romlin“ v Celju.

Mesar

se išče za Ilir. Bistrico na Notranjskem. 887-3

Zasiguran je mnogo dobrih odjemalcev. Ponudbe je staviti na odbor konsumentov.

Večjo množino zidne opeke

rdeče vrste, dobro žgane se lahko takoj proda. 859-3

Vpraša se v stavbni pisarni F. Supančiča, Bleiweisova cesta 15.

Potnik.

Mlad mož trgovskega značaja, z večletno trgovsko prakso ter znan po večjih krajih Kranjske in Štajerske, želi vstopiti kot potnik pri kaki domači tvrdki. Nastopi kot za stalno, ali lahko pa tudi kot za postransko službo. 883-2
Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Ura z verižico

za samo K 2.—.

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlezijska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 86-urno precizijsko uro ankerico z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi šletno garrancijo. — Po povzetju razpošilja

Prusko-šlezijska razpošiljalnica F. WINDISCH v Krakovu U/38

NB. Za nujgajajoče denar nazaj. 915

Zahvala.

Tem potom se najtopleje zahvaljujem sl. zavarovalnici banki „Slaviji“, katere mi je prav kulantno izplačala odškodnino, katero mi je požar napravil 29. januarja t. l., za kar jo najtopleje priporočam vsakomur.

Obenem ravno tako lepo se zahvaljujem tudi gasilno društvo, katero je tudi prejelo nagrado od te zavarovalnice. 907

Blejska Dobrava 7. marca 1908.

Za gasilno društvo:
Franc Čop Jožef Pikon
načelnik. posest. in gostilničar.

Restavracija

hotela „pri Maliču“.

Jutri, v petek 13. marca

velika izbira svežih 918

jezerskih rib

kakor tudi skampve rīzet, ribji bledette, brancine in barboni.

Podružnica v Spiljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond K 200.000.
priporoča sprejema
promese na komunalne srečke glavni dobiček K 300.000
promese na Tiske srečke glavni dobiček K 180.000.
Obe promesi skupaj le K 21.
vloge na knjižice in na tekoči račun
proti 4½ % nim obrestim. 21-30

Gramofon

skoraj popolnoma nov in dobro ohranjen se pod ugodnimi pogoji proda.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“ 636-6

Polovico lokala

za trgovino z vso opremo vred se takoj odda. 849-3
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Blagajne,

varne proti požaru in vlom, „Fox“ pisalni stroji, ameriško pohišstvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečko skladišče blagajna, delničarsko društvo Zagreb, Ilica 22. 8424-67

Vabilo

redni občni zbor

Posojilnice v Trebnjem
ki bode
v nedeljo, dne 22. marca 1908.
ob 4. uri popoldne
v združni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Izvolitev načelstva in računskih pregledovalcev.
5. Privoljenje nagrade.
6. Slučajnosti.

906

Načelstvo.

DRVA Zidarje

Ker sem v svojo pekarnico uvedel kurjavo s premogom, se prav ceno (eventualno tudi na sežnje) prodajo vsa drva na mojem lesišču (na oglu Igrških in Hiltjerjevih ulic), to je okoli 100 sežnjev lepih suhih drv in 20 sežnjev mehkih drv.

848-5

Jean Schrey.

Bolnica za živino
Ordinacija od 9. — 11. dop.
163 Telefon šte. 44. 20

Kolodvorska restavracija Jos. Schrey.

Jutri, v petek 13. marca t. l. KONCERT ljubljanskega seksteta na lok.

Začetek ob polu osmih zvečer.

Vstop prost.

Salvator

Razpošilja se naše svetovnoslavno specialno pivo

Salvator

po starem običaju in sporočilu tudi letos meseca marca.

Da se zagotovite, da dobite resnično „Salvatorsko“ pivo in ne katero premnogih ponaredb, pazite na zlati stojček varstveno znamko, vtisnjeno na vsakem sodu in steklenici, ki je kakor tudi oznamilo „Salvator“ patentno uradno varovana

Deln. dr. Pavlansko pivo Salvatorska pivovarna Monakovo.

Ustanovlj.

1651

Pristno PIVO SALVATOR

(Monakovo) se bo v Ljubljani edino in izključno dokler bo kaj zaloge, točilo

vsako soboto, nedeljo in praznik v kolodvorski restavraciji

JOS. SCHREY. 908

Bilanca

„Posojilnice v Črnomlju“

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

Aktiva

za leto 1907.

Pasiva

Št.	Predmet	K	v
1	Inventar po 5%, odbitku pr. 78-65 K	1494	36
2	Posojila	868721	95
3	Zaostale obresti od posojil	17591	99
4	Pri drugih denarnih zavodih je naloženega	580913-80	K
5	Nevzdignene obresti od naloženega denarja za leto 1907	24481.81	„
6	Vrednost efektov	605395	61
7	Nevzdignene obresti od efektov za 1907	53733	74
8	Prehodni zneski	2019	76
9	Vrednost hiše v Črnomlju št. 62 po 1%, odbitku pr. 482 K	134	67
10	Vrednost zemljišča na Tančigori	47718	—
11	Gotovina koncem leta 1907	72	—
	Skupaj	34757	55
		1631639	63

Št.	Predmet	K	v
1	Deleži: 1964 à 4 K	7856	—
2	Nevzdignene obresti od deležev	3228	71
3	Hranilne vloge	1503853-51	K
4	Kapitalizovane obresti	56308-99	„
5	Predplačane obresti od posojil za leto 1908	1560162	50
6	Dolga na zgradbi hiše je bilo koncem leta 1906	5512	90
7	Rezervni sklad koncem leta 1906	19000	—
8	Vstopnina leta 1907	29706-37	K
9	Čisti dobiček	89	—
		29795	37
		6084	15
	Skupaj	1631639	63

Račun združnikov:

Koncem leta 1906 je bilo združnikov 1403
V letu 1907 jih je izstopilo 58
in jih je ostalo 1345
Ker jih je pa leta 1907 pristopilo 78
šteje združnica koncem leta 1907 združnikov 1423

Račun deležev:

Koncem 1907 ima 1423 združnikov 1868 deležev po 4 K 7472 K
Leta 1907 izstopivših 58 združnikov ima 58 deležev po 4 K 232 „
38 v prejšnjih letih izstopivših združnikov ima še nevzdignjenih
38 deležev po 4 K 152 „
Skupaj 1964 deležev po 4 K 7856 K

Občni zbor je dne 8. marca 1908 to bilanco in vse račune za leto 1907 odobril in potrdil.

Anton Jeršinevič l. r.
ravnatelj.Maltin Malnerič l. r.
odbornik.Avgust Kunc l. r.
odbornik.Karel Müller l. r.
odbornik.

Z glavnimi in pomožnimi knjigami v soglasju našla:

Anton Spreitzer l. r.
rač. pregledovalec namestnik.Franc Šetina l. r.
računski pregledovalec.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrsko FRATELLI BRANCA v MILANU
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
linju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zelaznika.

Za slabokrvne in prebolele!

Pijte pristni marsala v steklenicah 7¹⁰ l po K 1.50.
Direktni uvoz.

FRANCESCO CASCIO, Ljubljana, Šelenburgove ulice 6, Židovske ul. 3

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji. Priporočajo slav. občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in de-
sertna vina; kakor tudi domači tropinovec, konjak, slivovko itd.
po primernih cenah.

Ceniki in vzorci poštnine presto.

Opozorjam

da sem v svoji parni pralnici in svetlolikalnici uvedel popolno
nov sistem, prevzame se neoprano perilo in se izdeluje kakor
bi bilo novo. — Prevzemajo se srajce, ovratniki, bluze, zastori
in tudi drugo fino perilo.

Za točno in najboljšo postrežbo jamčim ter prosim za
mnogobrojno udeležbo

Anton Šarc
svetlolikalnica, Holodvorske ulice št. 8.

Lepo se Vam zahvaljujem za Vaše testenine, katere so

jako izvrstne

ter sem vrlo zadovoljna z njimi, tako priznava hrvatska trgovka gospa
Katarina Germak iz Nove Gradiške „Prvi kranjski tvornici
o o o testenin“ v Ilirski Bistrici, ko zopet naročuje. o o o

Pozornost

zbuja Marconijeva iznajdba, brezžično brzojavljanje, pa celo ta
velikanska iznajdba je človeštvo komaj bolj presenetila, nego
najnovejša pridobitev zdravilne umetnosti: **električnost zdra-
vilo**. Posebna prednost te pridobitve pa tiči v tem, da se je po-
srečilo električni tok v obliki pripravnega električnega životnega
aparata napraviti dostopnega vsakomur in se torej
vsak bolnik s tem aparatom lahko sam elektri-
zira, sam zdravi.

Elektro-Vitalizer

avst. p. 23912, ogr. p. 34972, nem. d. p. 181785
se zove ta aparat, ki je s sijajnim uspehom preizkušen
pri skoro vseh boleznih, zlasti za **nervoznost, nevrasenijo,
revmatizem, bolezen v križu in v glavi, žilodono in
črevesno slabost, onemoglost srca, ohromelost in
vse slabosti**, kar sijajno izpričujejo premnoga zahvalna pisma,
katerih izvorniki so razpoloženi v naši ordinaciji.

Kdor se torej zanima za ta izborni način zdravljenja, naj spodnji kupon
popolno izpolnjen čimprej pošlje na našo ordinacijo, na kar mu nemudoma po-
šljemo v zaprti kuverti gratis in franko našo

Brezplačno knjigo

64 strani obsežno, lepo ilustrovano.

**Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I., Neuer Markt 14
I. nad. tr. odd. 61.**

Kupon za brezplačno knjigo. 10./III. 1908.
Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Neuer Markt 14, I., odd. 61.
Prosim, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni
elektroterapiji“ gratis in franko pod zaprto kuvertu.

Ime: _____
Naslov: _____

Tamburaši pozor!!

Podpisani ima naprodaj bas.
kitaro, dva brada, dve bisernici
itd. kakor tudi antikvarne slike.

Uld Bratovž, starinar
Sv. Jakoba nabrežje št. 19 v Ljubljani.

Spretna šivilja

Išče mesta kot domača šivilja v
kaki dobri hiši. 829-3
Naslov pove uprav. „Sl. Naroda“.

Morske ribe

okusno pripravljene na laški način
se dobe

vsak petek

v restavraciji

pri „**ZLATI RIBI**“

Stritarjeve ulice. 827-2

Cudovit je uspeh

pri uporabi najnovejšega barvila
za lase iz orehovega izvlečka

Nuisol

Bergmanna & Ko. Detin n. L.

Ta izvleček prekaša po svojem
prirodnem barvanju las in brade
vsa desedanja barvila.

Napričaj v steklenicah po K 2.50
pri: **O. Fottich-Frankheim v
Ljubljani.** III 2103 13

Zahtevajte zastoj

in počitnice prosto moj veliki, bogato ilustrirani
glavni katalog z okoli 800 slikami vsakovrstnih
niklajstih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst
solidnih zlatin in srebrnin, glasbil, usnjatega
blaga, kadilnih priprav po izvrstnih tvor-
niških cenah.

Niklajsta remontoarka E 3-
Sistem Roskopf-paten-
ta ura „Švicarska orig. sist.“ 4-
Roskopf patent
Registrirana „Adler
Roskopf“ niklajsta re-
montoarka na sidro „7-
Goldnasta remontoar.
„Luna“ dvojni pokrov 8-50
Srebrna remontoarka
„Gloria“ kolese, p. osto 8-40
Srebrna remontoarka
dvojni pokrov „12-15
Srebrna oklopna verižica z obročkom 2-80
na vzmet 15 g težka
Rus. tula. nikl. cil. remont. ura, kolese 10-50
Luna, dvojni pokrov 2-90
Budilka 3
Kuhinjska ura 2-80
Schwarzwaldska ura 8-50
Ura s kukavico
Za vsako uro žletno pisano jamstvo.
Brez rizika. Zamena dovoljena, ali denar nazaj.
Prva tvornica za ure v Mostu „**Jan
Kornrad**“, in kr. dvorni dobavitelj
v Mostu št. 655 (Češko). 6 20

Samo pristna

goriška

in različna vina

se točijo najceneje

Goriškem vinotoču
Ljubljana
Stari trg 13.

Trgovski potnik

27 let star, zmogel slovenskega, nemškega in laškega jezika, pri
trgovskih prav dobro vpeljan, išče mesto za

potnika, korespondenta ali knjigovodja.

Pisma na upravnštvo „Slov. Naroda“ pod šifro „stalnost št. 200“

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.

07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

09 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

10 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

08 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

10 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

11 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

09 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

12 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

09 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

05 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta.

04 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfova, Grosuplja.

11 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.

02 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfova, Grosuplja.

04 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice.

05 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.

08 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfova, Grosuplja.

08 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

11 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

04 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

09 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

09 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

C. kr. avstrijsko državno železnice v Trstu.

Trgovina ustanovljena leta 1852.

Naznanilo!

Zaradi preureditve trgovine sem primoran svojo
bogato zalogo, različnih zlatih, srebrnih, tula, jeklenih,
in nikelnastih žepnih ur za dame in gospode, kakor
tudi verižic, prstanov, uhanov, krasnih stenskih ur
in budilk ter vse v mojo stroko spadajoče predmete
po nizki ceni razpredati.

Tu se nudi p. n. občinstvu ugodna prilika za nakup
bližajočih se velikonočnih in birmanskih daril.

Staro zlato in srebro kupujem, oziroma vzamem v zameno.

Popravila izvršujem točno in po nizkih cenah.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam vdani

Milko Krapeš

urar in trgovec — zaprisežen sodnijski cenilec.

820-2

Cenike pošiljam na zahtevo poštnine prosto.

Obrtno naznanilo.

Da zadostim vsem zahtevam v vsakem oziru, sem svojo
že 25 let obstoječo pekarnico temeljito prenovil in postavil
vanjo parne peči, opremil svoje podjetje z najmodernejšimi
tehničnimi pripomočki, zlasti stroji za gnetenje in mešanje
in najel izberno izurjeno osebje. To mi omogočuje, da morem
izdelovati brezhibno, enakomerno, ekskvizitno pecivo; ker
kurim namesto z drvmi sedaj s premogom, morem tudi naj-
večje množine hrupa točno dobaviti v treh urah.

Pekle se bodo vse vrste finega peciva, dalje navadno
pecivo in različni kruhi, zlasti jako priljubljeni rženi kruh,
za specialitete pa dunajsko pleteno pogačo, orehove ro-
žičke, orehove in rozinove štruklje, sladkorne rožičke
(brioche) in buhtelne. Vedno so v zalogi različna čajna pe-
civa iz tvorn. V. Schmidt in graški prepečenec F. Sprenga.

Naročila vseh vrst se sprejemajo v centralni prodajal-
nici v Gradišču št. 5 in v podružnicah: v Prešernovih
ulicah št. 50, v Kolodvorskih ulicah št. 26, na Krakov-
skem nasipu št. 4 in v baraki poleg tobačne tovarne.

Z zagotovilom, da se bom vedno trudil, da zadostim v
vsakem pogledu vsem zahtevam, prosim obilga poseta.

Z odličnim spoštovanjem

Jean Schrey.

823-4